

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Skolep19. AARS
Vesthimmerlands G.

#

1992/93

Danmarks Pædagogiske Bibliotek
Tidsskriftsafdelingen

V · H · G
1992 - 1993

VESTHIMMERLANDS GYMNASIUM

1992 - 93

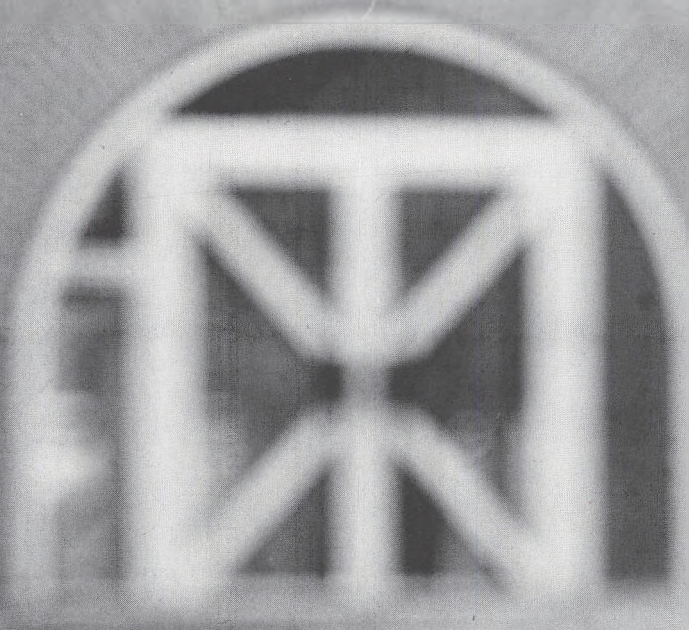
Oceanica Classis

Redaktion: Ejlif Holle Jørgensen (foto), Jørgen Jørgensen, Palle Rønde Møller, Hans Peder Nielsen, Henning Sørensen, Preben S. Sørensen.

Tryk: Aars Bogtryk & Offset.

Omslag: Herakles, bronzeskulptur, lavet af Per Kirkeby og skænket af Ny Carlsbergfondet, 1992.

VELKOMMEN

Når man drejer om hjørnet ved den store, sorte bronzeskulptur, Herakles, kommer man ind på parkeringspladsen. For enden af pladsen ser man en gul murstensbygning tårne sig op. Det er Vesthimmerlands Gymnasium.

I en tilstand af forventning, blandet med nysgerrighed og usikkerhed over for noget nyt, gik jeg for et år siden op ad den brede trappe, op til gymnasiets hovedindgang. Hvad enten man er ny elev, ny lærer eller ny rektor, kan man sikkert nikke genkendende til denne førstegangsfølelse. Forventningen, nysgerrigheden og usikkerheden er der, fordi tankerne er optaget af det ubesvarede spørgsmål: »HVAD RUMMER VESTHIMMERLANDS GYMNASIUM?«

Årsskriftet er et svar. Her kan man orientere sig om skoleårets gang samt læse om de begivenheder, der satte deres præg på året, der er gået. Men bogstaver på papir kan ikke give det fulde svar. Hvad Vesthimmerlands Gymnasium rummer, kender du først, når gymnasieskolen er blevet din daglige arbejdsplads.

Det er mit håb, at du - ligesom jeg - må opleve et svar, hvor du erfarer, at her er der et arbejdsfællesskab, hvor det er værd at være med.

VELKOMMEN TIL SKOLEÅRET 93/94.

Kirsten Holmgaard Jakobsen.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Kirsten Holmgaard Jakobsen: <i>Velkommen</i>	side 3
Palle Rønde Møller: <i>Af skolens dagbog</i>	side 6
Inger Poulsen: <i>Dimissionstale 1992</i>	side 13
Sille Vejlbj: <i>3.g'er på VHG</i>	side 17
Hans Peder Nielsen: <i>Forventninger</i>	side 18
Kirsten Holmgaard Jakobsen: <i>Åbenhed - Ærlighed - Klarhed</i>	side 21
Palle Rønde Møller: <i>På langs</i>	side 27
Per Kirkeby: <i>På tværs</i>	side 31
Bjarne Nielsen: <i>Afen anmelders dagbog</i>	side 35
AIDS-udvalget: <i>AIDS-dagen</i>	side 39
Chr. Rode: <i>Den europæiske klasse</i>	side 41
Hans Peder Nielsen: <i>Målsætning</i>	side 43
Palle Rønde Møller: <i>I bakspejlet</i>	side 45
Jørgen Jørgensen: <i>Det forsmættede forår på VHG?</i>	side 47
Søren Schmidt: <i>Columbus</i>	side 51
Ole Thielemann: <i>Forårskoncert</i>	side 54
Lærerkollegiet:	side 57
Det tekniske personale	side 58
Egon Jensen: <i>»VHG's Venner«</i>	side 59
Sofie Mathiesen: <i>HEBE - livsnerven på VHG</i>	side 61

AF SKOLENS DAGBOG

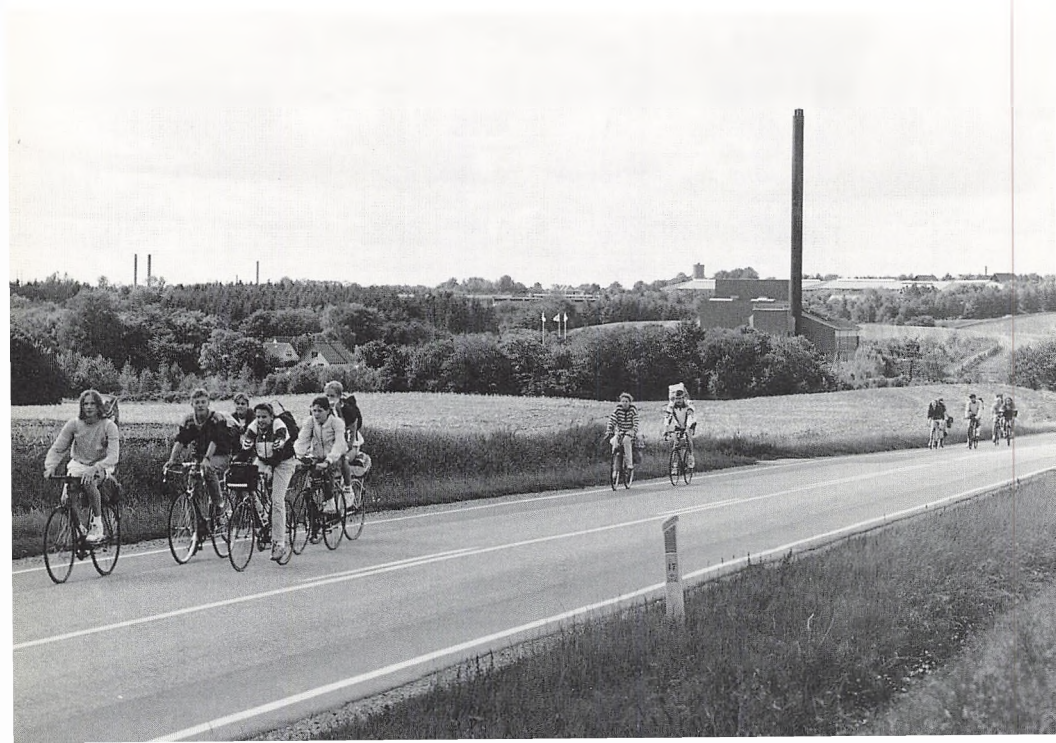
AUGUST:

10. Skoleåret begynder.
- 13.-14.: Hytteture for 1.a til Livø (AJ/HJ) og 1. bz til »Over Koen«, Hvalpsund (Au/LH/PN/PS).
- 17.-18. Hyttetur for 1.y til Trend (JR/BN).
- 17.-19. Hyttetur for 1.x til Næsgaarden ved Madum Sø (BL/IP).
20. Lærerkollegiet præsenteres for vor nye rektor, Kirsten Holmgaard Jakobsen.
21. Introduktionen for de nye 1.g'ere afsluttes med en fest for elever, forældre og klassernes lærere. 352 deltagere. En fin nyskabelse.
27. 3.x og BL på dansk-ekskursion til København: Glyptoteket og Statens Museum for Kunst.

SEPTEMBER:

1. Lærerkandidat Claus Michael Jensen påbegynder pædagogikum i idræt og matematik.
4. Geografi (mellemniveau) og GH på ekskursion til København.

Landevejsløb til Madum Sø

En af aktivitetssdagens discipliner

- 14.-17. Elever og lærere fra venskabsgymnasiet i Köln besøger VHG.
- 16. Aktivitetsdag for hele skolen. Idræt, billedkunst og musik står for arrangementet. Kaos i Kosmos.
- 17. Biologi (højniveau) og BN på ekskursion til Limfjorden.
- 21. 2.a (naturfag) og Ho på ekskursion til Nordkraft i Aalborg.
- 24. Fællestime med journalisten Jens Nauntofte. Emnet: Tyskland i dag.
- 30. Ny Carlsbergfondets gave til VHG, en bronzeskulptur, lavet af Per Kirkeby, opstilles foran skolen.
Jacques Piloz fratræder som konstitueret rektor.

OKTOBER:

- 2. Kirsten Holmgaard Jakobsen tiltræder som rektor. Officiel velkomst med mange taler og lykønskninger, efter morgenkaffe for elever og personale.
- 10.-18. **EFTERÅRSFERIE!**
- 22. Fællestime med globetrotteren og hippien Jacob Holdt. Emnet: Bolivias bønder. Et farverigt lyd-dias-show med efterfølgende diskussion - mest om bogen Amerikanske billeder. Det kan jo smutte!

NOVEMBER:

3. Fællestime: Bøssocabareten »Regnbuer og Jordbærkys« spændte forventningerne til den kommende AIDS-dag.
5. Valg af forældrerepræsentanter til skolebestyrelsen. Frede Henriksen, Aars; Malthe Jacobsen, Nibe; Gullvi Lycke, V. Hornum og Helen Schønning, Aars, blev valgt. Senere valgt forkvinde: Gullvi Lycke.
5. Ca. 100 elever deltager i Operation Afrika. VHG indsamler 26.975,50 kr.
9. 3.g'erne på studierejser til Edinburgh (Sm), Krakow (Ba/Ro), Köln (AH/OR) og London (Jø/SC/KT).
- 10.-11. Hjemmевærende elever med RM og KS til Århus Kunstmuseum for at se udstilling af skagenmaleren P.S. Krøyer og med SJ på eks-kursion for at studere kalkmalerier.
12. AIDS-dag.
13. 44 adjunkter og lektorer fra Risskov Amtsgymnasium besøger VHG, bl.a. for at se på skolens kunst.
16. »Den europæiske klasse« afholdes i Belgien. Au og flg. elever deltager: Mette Andersen, Tenna Bekker, Brian Kallehauge, Sofie Mathiesen, Birgitte Poulsen og Susanne Thomsen.

Fra rektorindsættelsen

Den europæiske klasse (Belgien) og Eva Auken

24. Ny Carlsbergfondets gave til VHG, bronzeskulpturen, fejres med taler, musik og beværtning. Om formiddagen fællestime med Tangoorkestret, der slår takten an.
26. Borgmestrene fra Aars og omegn besøger skolen for at se på kunst.

DECEMBER:

1. 23 elever fra Aalestrup besøger skolen. 8. klasse-elever fra Aars skole deltager i fællesidrætsstævne med 1. ax.
3. 17 elever fra Østermarkskolen besøger VHG.
8. 8 elever fra Aars skole.
8. Konsultation for 1.g.
9. Konsultation for 2.-3.g.
23. Juleafslutning med morgenkaffe og rundstykker, tale af sognepræst Karin Westergaard, fællessange, musikindslag og blandet underholdning. Herefter juleferie til 3. januar.

JANUAR:

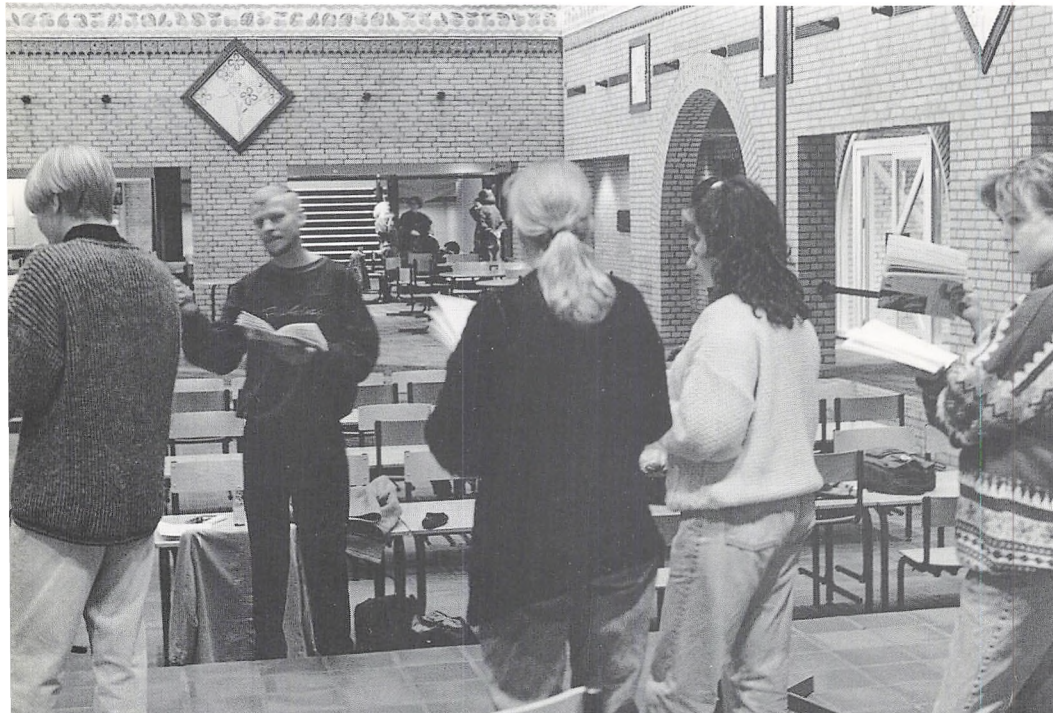
6. VHG får besøg af 30 medlemmer af »Up With People«. Gæsterne bliver orienteret om den danske gymnasieskole, overværer undervisning og debatterer skolesystemer, racisme og miljø med de danske værter.

20. 28 elever fra Borremose Ungdomsskole besøger gymnasiet.
25. Orienteringsmøde for kommende 1.g'ere og deres forældre.

FEBRUAR:

1. VHG får besøg af to lærere fra venskabsgymnasiet i Sarcelles: Robert Soin og Jean Fourcade. Sammen med skolens franskklærere planlægges der et udvekslingsophold for franske elever.
4. Fagkonsulent i russisk, Henrik Lærkes, besøger skolen.
5. Fællestime med forstander for Den frie Lærerhøjskole i Ollerup, Ove Korsgaard, der taler om idræt og personlighedsdannelse i historisk og samfundsmæssigt perspektiv.
10. Kontaktmøde mellem de afleverende skoler og gymnasiet for at drøfte overgangsproblemer mellem folkeskole og gymnasium.
12.-13. Teaterkredsen opfører Dario Fo's satire »Columbus«. En stor forestilling.
20.-28. VINTERFERIE!

Teaterkredsen øver på Columbus

Fællestime med Tukak'erne

MARTS:

2. Fællestime med Tukak-teatret, der med stor overbevisning slap ånderne løs, så både store og små tabte masken.
2. Lærer E. Fomagalli, Italien, der underviser i billedkunst, fulgte undervisningen i italiensk og billedkunst.
4. 3.y med Au og PN på ekskursion til Nationalmuseet for at se udstillingen: Viking og Hvide Krist.
5. Besøg af 7 elever fra Farsø.
6. SKOLEFEST. Arrangørerne og de mange glade deltagere gjorde alt for at skabe årets begivenhed. Som sædvanlig en fed fest.
- 12.-22. 2.g'erne tager på studierejser til Krakow (GH/Ro), Köln-Berlin (AH/OR), London (Au/CP/JF/LJ/KT) og Sarcelles (AJ/IP).
12. Hjemmевærende 2.g'ere på ekskursioner med SJ (kalkmalerier) og LH/RM (Silkeborg Kunstmuseum).
17. Rektor og medlemmer af lærerkollegiet holder møde med formanden for amtets U & K udvalg - Hanne Thygesen, og kontorchef Erik Ustrup. Man diskuterer planerne med HF-kurset i Ranum, set i forhold til VHG.
29. Et nyt blad med orientering til elever og forældre om skolens regler og hverdag ser dagens lys. Redaktion: Pi og SC.

23. »Den europæiske Klasse« afholdes i Rom. Deltagere fra VHG er Ro og følgende elever: Trine Duelund, Rikke Hosbond, Claus Langdahl, Peter Kvist, Sune Straszek og Kirja Touborg Jensen.

APRIL:

1. Idræt (mellemliveau) på orienteringsløb.
3.-12. PÅSKEFERIE!
13.-16. VHG har besøg fra gymnasiet i Sarcelles. 26 elever og 4 lærere.
16. 1.z på ekskursion til Lübeck med Au og AH.
16. Elever og lærere fra Fjerritslev Gymnasium og VHG afholder det årlige idrætsstævne her på stedet.
20. Neeran Al-Shamaa, Ph.d, fra Bagdad, er gæstelærer i religion for 3.z og 3.y.
27. 2.b og 2.y på geografi-ekskursion med IP til Røde Mølle, Hobro, Tjele, Dollerup Bakker, Frederiks, Karup Å m.m.

MAJ:

6. 3.g'ernes sidste skoledag med underholdning og offentliggørelse af eksamensskemaerne. Gråd og tænders gnidsel? Eller almindelig homerisk latter?

DIMISSIONSTALE 1992

Kære studenter årgang '92!

For mig har I altid været en særlig årgang!

- og når jeg har sagt ja til at holde talen på jeres dimissionsdag, er det fordi, jeg håber at kunne give jer en hilsen og nogle ord med på vejen I vil kunne huske. Men det er slet ikke så let. Jeg kom til at tænke på, hvor meget jeg selv kunne huske af tidligere dimissionstaler. Gennem årene har jeg hørt langt over 30 stk., holdt af veltalende rektorer og kolleger. Det var ikke mange sætninger jeg kunne komme i tanke om, heller ikke af den tale der blev holdt til mine studenterkammerater og mig for 35 år siden. Men hvis man skal tænke sådan på det, var der aldrig blevet holdt en eneste dimissionstale.

Tilbageblik har været det gennemgående emne i den sidste månedstid. Aviser, ugepresse og TV har overgået hinanden i at se tilbage på, hvad der skete specielt for 25 år siden; langt det meste handlede om et bestemt royalt bryllup. Der har ikke været ret meget om 6-dagskrigen og heller ikke ret meget om udgivelsen af Beatles-pladen Sgt. Pepper - den plade der mere end nogen anden indvarslede hippiekulturen, og som igen blev forløberen til ungdomsoprøret i 1968.

Man har også set 20 år tilbage på 20 år med EF. Var det godt eller skidt? Vil vi stadig være med? Vil vi ud eller ind? Ved vi ud eller ind?

Men også de tre år I har gået her, har været begivenhedsrige år. Der er sket meget med jer. Der er helt givet også sket meget som har haft personlig betydning for hver enkelt af jer - mennesker I har kendt er forsvundet; nye venner er kommet til. Men ikke mindst er der sket meget ude omkring os. Mure er faldet, nationer er gået i opløsning og nye er dannet. Statsmænd er blevet myrdet og vi har lært nye navne at kende. Konflikter er blevet løst, andre er kommet til. En hel krig med en masse nationer indblandet er startet, udkæmpet og afsluttet igen, mens I gik i 2.g og muligvis tænkte mere på morgendagens aflevering og næste Hebefest.

Og nu er I så færdige her. Det er slut med den skemalagte hverdag - i hvert tilfælde for en tid - I har fri, ferie eller sabbatår. Jeg ved at mange gerne vil ud at rejse. Jo længere væk, jo bedre - sådan er det efterhånden blevet - og naturligvis kan jeg godt forstå jeres udlængsel. De fleste af jer er født i det år, hvor interrailkortet blev indført. I er flasket op med, at det at rejse er en naturlig ting, en mulighed som alle har. - Og jeg ville da også være en underlig geografilærer, hvis jeg her stillede mig op og advarede mod at rejse. Det er vigtigt at I får kontakt med mennesker i andre lande, folk der lever under andre vilkår end vore; det er vigtigt at I opdager, at ikke alle unge i verden har det lige let og at ikke nær alle har de samme frihedsgrader som I har, at der rundt om i verden er unge der må kæmpe - også rent fysisk - for rettigheder vi her i landet tager for givet.

Men der er mange måder at rejse på, og mange grunde til at rejse, og nogle vil jeg godt advare imod. - Mange vil rejse, fordi de finder det herhjemme for

gråt og kedeligt. Måske vil man ud og møde »rigtige mennesker«. Hør blot her første afsnit af et kendt Benny Andersen-digt fra en af hans første digtsamlinger - det hedder netop

De rigtige mennesker

*At rejse
bort fra varmedunk og medisterpølse
rejse ud til de rigtige steder
hvor de rigtige mennesker spiser rigtig mad
bor i rigtige huse med rigtige balkoner
taler rigtigt, går rigtigt
går rigtigt i stå
kommer rigtig galt af sted
får rigtige børn med rigtige øjne
fjernt fra medisterpølse og varmedunke
sydpå
i syden er der farver, atmosfære
alle huse forestiller kendte gamle malerier
alle folk kan synge og ligner berømte statuer
vikarierer ofte for dem
i syden drikker man vin
i syden har man temperament året rundt
i syden gør man alt for åbent tæppe
elsker, skændes, lever, fløjter, dør
rigtigt
det er medfødt*

- dette sætter Benny Andersen så op som en modsætning til os mere farveløse nordboere. Digtet bærer præg af at være skrevet i charterrejsens barndom, men stadig kan det være på sin plads at advare mod den forestilling, at alt er meget bedre andre steder end hjemme - og navnlig vil jeg advare mod, man tror, at »rigtige mennesker« er nogen man skal ud at finde. Uanset intelligens, uddannelse, hudfarve, religion og nationalitet er alle mennesker rigtige. Prøv bare at forestille jer det modsatte.

Andre rejser for at opleve eksotiske miljøer. De risikerer nemt at komme til at forveksle rejsen med en tur til zoologisk have eller til et raritetskabinet. At rejse ud i verden og forvente, at folk går klædt som i Nationalmuseets etnografiske samling og - når forventningerne skuffes - så komme hjem igen og tale forarget om »ødelagte kulturer«, det fører ikke til positive oplevelser. Hvis frem-

mede kom til os og undredes over, at vi ikke gik i folkedragt og med halm i træskoene, skulle vi nok hurtigt få fortalt disse turister, hvad vi mente om deres åndelige habitus.

Der har været en stigende tendens til, at rejser skal gå længere og længere væk. Italien, Spanien og andre lande i Europa er ikke eksotiske nok. Nu skal man bestige bjerge i Himalaya, kæmpe sig gennem resterne af Brasiliens regnskove eller lave elastikspring i New Zealand - ellers tæller det ikke. Men også her må jeg komme med en advarsel. Der er folk der kan rejse verden rundt uden at se noget, uden at opleve noget - bevares, selvfølgelig har de en masse farvebilleder med hjem, men de oplevelser der kommer til at præge dem for livet - dem får de ikke med. Omvendt er der andre, der kan opleve en verden af nyt, blot ved at flytte sig få kilometer hjemmefra.

Endelig kan man også rejse ud med den intention, at man vil opleve det virkelige liv. Men ingen har patent på det virkelige liv. For nogen tid siden sagde en kendt politiker for åben skærm, at det ikke var heldigt med de mange akademikere i folketinget - for de havde ikke prøvet »det virkelige liv«. Køb den ikke. Sådan kan regnestykket selvfølgelig ikke gøres op. Det virkelige liv er ikke noget man skal rejse efter. Det leves af alle både i Aars og på Amager og i Nepal - alle steder hvor der bor mennesker. Jeg mener det må være vigtigt, at I rejser ud med åbent sind, uden fordomme, ikke for at lede efter rigtige mennesker eller det virkelige liv, men med alle sanser åbne for nye indtryk, med lysten til at komme i god kontakt med mennesker, med lyst til at lytte, lære og forstå vilkårene andre steder i verden. I skulle helst ikke kun komme hjem med smarte souvenirs eller særprægede etnografika der kan imponere vennerne, men med nogle oplevelser, der virkelig er gået ind under huden, og som I vil kunne huske resten af jeres dage.

Det virkelige liv kan forme sig lyst og lykkeligt eller være fyldt med sorger og bekymring. Livet kan blive ganske kort eller vare i 100 år. Selv et ganske kort liv kan have været et godt liv. Alles liv er virkelige liv. Husk: at leve er andet og mere end at få tiden til at gå!

Rigtige mennesker er alle vegne. Alle mennesker er rigtige. Og det virkelige liv er det I lever her og nu, hvor i verden I end befinder Jer. Piet Hein sagde i et Gruk:

*Den der aldrig lever nu
Lever aldrig - hvad gør du?*

Lev livet - i morgen kan det være for sent!

Og rejs så ud. Jeg håber at I finder skatten, der hvor lykken vender og regnbuerne ender.

Til lykke med eksamen.

Til lykke med livet.

Inger Poulsen

3.G'ER PÅ VHG

FJOLLERIM

Der var dage med regn, hvor vi affandt os med at læse Homer, psykoanalyser' og diskuter' karakter'.

Der var dage med sol, hvor vi meldte pas, mens solen gav den gas, og læreren ønskede sig en anden arbejdsplads.

Vejrguden må hedde Bertel Haarder - så meget regn vi da fik men somme tider herskede solen og modsagde Bertels pædagogik.

Vejret, højtider og morgensamlinger var timens forstyrrende elementer, men også de praktiske gøremål som man slet ikke forventer.

Der var f.eks. pedellerne som altid skulle slå græs og reparere, det var sjovt, og der blev smukt, men det var svært at repetere. 7. time, den var hård, og det var ikke let at følge med, elever kaglede som i en hønsegård og læreren næsten græd.

Det var værd at vente på ringklokkens melodiske sang, hobe af elever i fuldt drøn mod kantinen lignede en snarlig togafgang. Puffen og masen - de store vælter de små. Tænk, hvis der ikke var mere dagens ret at få, så skulle man nøjes med brød og salat - som en anden tugthuskandidat.

»Nej, flyt jer alle 1. g'ere, lad de store komme til, for vi har været her længe før at I kom hertil«.

Men nu søger vi af døren ud for friheden har sendt bud og efter 12 -13 år på skolebænken, er det nok ved at være på tide, at vi si'r tak for skænken, og vender en ny side.

Da nu timen er til ende og min tale ligeså, så vil pigekoret synge om den frihed vi vil få.

Sille Vejlby, 3.bx

FORVENTNINGER

Tale ved velkomsten for Kirsten Holmgaard Jakobsen d. 2.10.92

Når vi i dag kan byde Kirsten Holmgaard velkommen som vores nye rektor på Vesthimmerlands Gymnasium, er det begyndelsen på en ny epoke i skolens historie, men det er også afslutningen på en lang proces.

Da Willy Mathiesen omkring kyndelmisse i 1991 meddelte os, at han havde søgt og fået nyt arbejde som forvaltningschef for undervisning og kultur i Viborg amt, besluttede vores amtsråd at konstituere en af lærerne på VHG som rektor indtil Willys orlov udløb.

Var der nogen blandt os, der var den opgave voksen? Var der nogen, der nød så megen respekt blandt lærere og elever, at han kunne fylde lederrollen ud og formidle det nødvendige samarbejde og holde sammen på skolen?

I dag kan spørgsmålet besvares bekræftende.

Jacques Piloz har kyndigt, myndigt og konsekvent ledet skolen fra april 91 til i dag.

Din indledende programmerklæring var klar: at holde skibet på rette kurs i interimsperioden. Metaforen er rammende. Det ville ikke gå an at tale om at holde skibet flydende, for nogen stillestående periode har det ikke været: Det store Kirkeby-skulpturprojekt er blevet videreført, afrundet, men forhåbentlig ikke endeligt afsluttet. Den nye arbejdstidsaftale har fundet sin lokale form her på skolen.

Frem for alt har du insisterende værnet om kernen i vores virksomhed, fagtimerne, men samtidig har du opretholdt den vanskelige balance mellem de skemalagte undervisningstimer og alle de andre væsentlige aktiviteter som aktivitetsdage, friidræt, kor, frimusik, studiekredse, internationale udvekslinger og studierejser, som er så afgørende for at en skole kan kalde sig et gymnasium i ordets bedste betydning.

I hverdagen har du været nærværende, så vi altid hurtigt har kunnet få svar på vore mange spørgsmål om stort og småt, regler og muligheder.

Populistisk lederstil ligger dig fjernt. Enkelte gange - når ungdommelig kådhed blev til ansvarsløshed - har du måttet sætte hårdt mod hårdt. Midlerne har selvfølgelig været genstand for diskussion, men linjen har været klar: Hensynsløs optræden accepteres ikke.

Hvordan du egentlig har kunnet overkomme det hele er lidt af en gåde, men da jeg bor tæt ved skolen og ofte kommer forbi om aftenen og i weekenden, tror jeg jeg kender hemmeligheden: Ved en imponerende arbejdsindsats.

Jeg vil gerne på lærerkollegiets vegne sige dig tak for din kolossale arbejdsindsats. Den har været til uvurderlig gavn for skolen og givet os andre ro til at koncentrere os om undervisningen.

Vores nye rektor, Kirsten Holmgaard, kender vi nu en lille smule, fordi du op-søgende og ivrigt allerede har besøgt os adskillige gange for så hurtigt som muligt at lære folk, arbejdsgang og atmosfære her på stedet at kende.

Som du kan forstå, mener jeg du kommer til en veldrevet skole, som amtet

har givet gode og smukke rammer, og som ydermere har livfulde, velmotive-rede og dygtige elever - stort set.

Det betyder imidlertid ikke, at vi ikke har ufuldbyrdede idealer og drømme. Da amtet gav os mulighed for medindflydelse ved valget af vores nye rektor, gjorde vi noget som ikke er hverdag i pædagogisk råd. Vi satte os faktisk ned og fantaserede lidt. På dagsordenen stod der nok så prosaisk: Drøftelse af rektorprofil. I virkeligheden var det vel et forsøg på at strukturere et drømmebillede.

Her er et lille uddrag af lærernes drøm om det, der blev til dig.

Først mareridtet.

Vi havde mareridt om en gold bureaukrat, der udelukkende mente rektor-jobbet var af administrativ karakter.

Om en tidligere fagkonsulent, der ville bruge vores skole som retrætepost.

Vi gøs ved tanken om en firkantet fagforeningsmand, der ville bruge VHG og os som springbræt i en lynkarriere.

Vi svedte ved tanken om en nidkær arbejdsgivermarionet, der ville fors-kanse sig bag lukkede døre på rektorkontoret.

Vi drømte om en leder, der ville være den første blandt ligemænd. En dyna-misk leder med lyst til at undervise og få skolen til at gro i hele dens mangfol-dighed.

En initiativrig leder med blik for de fantastiske muligheder, der ligger i en bred kulturinstitution som VHG.

Vi drømte om en personalechef, der så dialogen som den kosteligste men-neskelige virksomhed, for dialogen er det sted, hvor alting sker - mellem kolle-ger og mellem lærer og elev.

Vi så for os en rektor med rod i gymnasieskolens traditionelle værdier, men også med sans for nutidens og fremtidens krav. En folkelig rektor med format, der med gennemslagskraft kunne repræsentere skolen over for lokalsamfun-det og vores arbejdsgiver. Vi drømte om en rektor, der ville skabe et rum, hvor der var højt til loftet, men også havde blik for, at hvor rammerne mangler her-sker formløshedens tyranni.

Jeg stopper drømmen her.

Store forventninger? Ja, men egentlig handler drømmen vel snarest om, hvad vi gerne vil virkeliggøre sammen med dig.

Velkommen til Vesthimmerlands Gymnasium.

Vi glæder os til at arbejde sammen med dig.

*Hans Peder Nielsen
(formand for pædagogisk råd)*

Kirsten Holmgard Jakobsen og Jacques Piloz

ÅBENHED - ÆRLIGHED - KLARHED

Rektor Kirsten Holmgaard Jakobsens tale den 2.10. 1992

Når man i dag går ind i en slikbutik og beder om en losseplads, får man en pose med andemad, hundepurter, mågeklatter og meget mere. Lossepladsen er det, der i min barndom hed en pose med blandede bolcher. Der er noget særligt ved en pose med blandede. Det at man hele tiden kan vælge, hvilket bolche man nu skal nyde. I en sådan valgsituation kan man stort set dele menneskeheden op i to kategorier: 1) Dem der spiser de bedste først, og 2) Dem der forstår at gemme de bedste til sidst. Jeg hører til i den sidste kategori. Jeg døjer gerne med de dårlige først for derved at gøre nydelsen ekstra stor, når jeg når til de sidste i posen.

Jeg har det lidt på samme måde her i dag, hvor jeg skal starte som rektor for VHG. I en række af nye rektorer, på 4 forskellige gymnasier i Nordjyllands Amt, er jeg den sidste, der træder i funktion og et eller andet siger mig, at det er det bedste gymnasium med de bedste elever, der blev gemt til mig til sidst.

Heldigvis behøver vi ikke at blive enige med andre end os selv om den påstand. Min overbevisning om, hvor der er bedst, bunder nu nok i den kendsgerning, at det er på VHG, jeg skal være rektor.

Jeg vil da også gerne sige tak for udnævnelsen til amtet samt tak til samtalegruppen for den tillid, man har vist mig ved at indstille mig til stillingen.

Da jeg fik at vide, at jeg i fremtiden skulle bo og arbejde i Aars, havde jeg aldrig været på VHG, så det var naturligvis med stor spænding, at jeg en dejlig sommerdag i juli kørte ind på parkeringspladsen for at tage stedet nærmere i øjesyn. Til en vis grænse kan man nok sige, at gymnasier ligner hinanden, men jeg blev dog hurtigt klar over, at VHG ikke er et helt almindeligt sted, for udover at rumme gymnasieskolens traditionelle faciliteter, erfarede jeg, at her er et sted, hvor kunstudsmykning er ophøjet til at være en hjertesag. Huskunstnere som Poul Gernes og Per Kirkeby har betydet, at den velholdte skole ikke blot er et undervisningssted, men fremstår med en udsmykning ude og inde, som gør skolen til intet mindre end en kunstnerisk seværdighed. Jeg håber meget, at dette kunstneriske engagement kan videreføres, og at jeg som leder kan være med til at fastholde VHG's profil som et sted, hvor kunsten har gode vilkår.

Jeg vil også gerne sige tak til alle ansatte for den modtagelse jeg har fået. Lige fra det første møde med skolen, hvor nogle brugte en feriedag til at vise mig stedet, til i går hvor jeg officielt satte mig i rektorstolen, har I været meget imødekommende. *Tak for det!* Også tak fordi I finder anledning til at vi skal feste i morgen. Specielt tak til dig Jacques Pilo. Vi to fandt hurtigt melodien, og jeg er særdeles glad for den hjælpsomme måde, du har overdraget mig forretningen VHG på. Jeg vil også benytte lejligheden til at sige tak til lærere og elever for deres musikalske medvirken i dag. Også tak til byen for en varm velkomst - min familie og jeg glæder os til at blive borgere i Aars kommune.

I de sidste par måneder har jeg med interesse læst Aars Avis, og her fremgår det, at gymnasiet er rammen om mange andre ting end undervisning. Jeg har med glæde kunnet konstatere, at disse smukke rammer kan finde anvendelse

for en større brugerskare end gymnasieungdommen, og jeg håber, at vi også fremover kan være et sted, som må bruges af Vesthimmerlands befolkning.

Skolens første rektor Asger Ussing-Jepsen brugte altid sangen »Bøgernes verden er som stille gemmer« til den årlige dimissionsfest. Den sang er skrevet af Thøger Larsen, som har levet sit liv på Lemvig-egnen. Da jeg selv er født og opvokset i Lemvig, synes jeg, at et citat fra netop den sang kunne ligesom knytte skolens fortid og nutid sammen, og danne udgangspunkt for det jeg vil sige til jer, som er elever på VHG. Et par linier fra sangen lyder sådan her: *Mangen en evne, mangen kostbar viden/bæres af bogens tavshed ud i tiden.*

Bøger, viden og evner hører uløseligt sammen med gymnasieskolen. I husker, hvordan I den første skoledag slæbte bøger hjem, og efter tre års skolegang må de nybagte studenter have kufferter i brug for at slæbe de lånte bøger tilbage. Jo, gymnasiet er en boglig uddannelse. Her kan I tilegne jer en solid faglig viden: beherske fremmedsprog, fordybe jer i fortidens historie, forstå samfundets nutid, gå på opdagelse i den danske litteratur, bevæge jer rundt i fysikkens og kemiens forunderlige verden, ane matematikkens klarhed og meget mere. Det er sandt, bøgerne rummer megen kostbar viden.

Hvis I nu blev spurgt om, hvad det var, I fandt væsentligt ved gymnasietiden, er jeg sikker på, at ingen ville benægte, at det er en hverdag med bøger; men jeg tror også, at I ville slå fast, at livet sammen med klassekammeraterne er af stor betydning.

At gå i gymnasiet er nemlig også at være sammen med de andre. Det er vigtigt at gå i en god klasse, at få nye venner som man kan more sig sammen med til fest, og som man kan sludre hyggeligt med i frikvarteret. Men at gå i gymnasiet kan også være at føle sig alene, når de andre har svigtet, eller læreren har udset en til at gennemgå dagens lektie, og man står helt alene med kridtet i hånden foran tavlen.

I digtet Prolog skriver Benny Andersen om at være sammen og om at være alene:

*At være sammen med andre
er dejligt eller besværligt
inspirerende eller deprimerende
man kan blive lykkelig sammen med andre
man kan blive skør af de andre
man kan blive misbrugt
kørt over eller skudt af andre
men man behøver strengt taget ikke
vide hvem man selv er sammen med andre
bare man er som man plejer
som de andre forventer man er
som man selv går ud fra man er
man kan leve i lang tid sammen med andre
ved at glemme alle nærgående spørgsmål.*

Kirsten Holmgard Jakobsen

*At være alene
er dejligt eller besværligt
inspirerende eller deprimerende
man kan føle sig styrket alene
man kan føle sig alene alene
man kan koncentrere sig bedre alene
man kan blive skør af at koncentrere sig
uanset hvad man griber til alene
ramler man ind i et spørgsmål fra sig selv.
Hvem er du
hvem er du i denne fase af dit liv
ørken eller regn
lås eller nøgle
næ eller ny
er du den gnavne gamle impotente stodder
eller er du livets evigt unge elsker
hvad er du egentlig ude på
at være eller ikke
er du til eller fra?
Hvis et digt kunne svare*

»Hvem er du?« Et provokerende nærgående spørgsmål som ingen af os kan slippe uden om - heller ikke eleverne på VHG slipper - nej, I vil ikke være »den gnavne impotente stodder«, det er let nok at slå fast, men spørgsmålet hænger stadig i luften, for hører I til på den anden side hos »livets evigt unge elsker« - den danske gymnasieungdom? Hvad er de egentlig ude på - at være eller ikke - er de til eller fra?

Hvilken skole er det, som vover at stille spørgsmålet: »er du til eller fra?« til en ungdomsårgang, der vokser op i et samfund med arbejdsløshedskrise, der har været de sidste 15 år. Et samfund hvor hver 5. mellem 15 og 24 år ikke opnår fast beskæftigelse, og hvor man ikke kan kvalificere sig bort fra den kendsgerning, at der er for få uddannelsespladser.

Jo, gymnasieskolen tør stille spørgsmålet, fordi gymnasiet er andet og mere end den nok så vigtige fagspecifikke indlæring. Aktiviteter som sportsdage, studierejser, ekskursioner, torsdagssamling, fællestimer, 1g-introduktion, skolefester m.m. er en lige så selvfølgelig del af hverdagen, som de skemalagte lektioner. Ud over at stille den enkelte over for en række faglige udfordringer skal skolehverdagen, arbejdsfællesskabet og klassesammenholdet lære den enkelte fleksibilitet og selvstændighed, forståelse for omverden og indlevelsesevne i andres vilkår.

Jeg tør stille spørgsmålet: »er du til eller fra?« fordi vi i gymnasiet har mulighed for at uddanne jer til fortsat at kunne tilegne jer viden, men også fordi - og det er væsentligt - i løbet af gymnasietiden kan I modnes til at lære, at livet ikke har én mening, men mange.

Det er nemlig sådan, at uddannelse gør folk lette at lede, men vanskelige at tvinge. Det gør dem lette at regere, men umulige at trælbinde.

Sagt på en anden måde, i gymnasiets studieforberevende undervisning kan I »lære at lære«, og i den almene del skal I opdage, at hverdage er i farver.

Kærlighedens røde farve - farven der gløder af energi og varme, det lysegrønne håb, højtidelighedens hvide farve, den fredfyldte og kølige blå, glædens gule toner, monotoniens triste og livløse grå, sorgens og dødens mørke - de er der allesammen, og jeg håber, at gymnasetiden vil udvikle jer, så I magter at bruge alle hverdagens farver.

*Du skal male dagen blå
med en solskinsstribe på
vælge lyset fremfor skyggen
tro på alt, ja selv på lykken.*

Før du svarer på spørgsmålet: »er du til eller fra?« skal du vende dit ansigt mod solskinnet, så du ikke ser skyggen.

Fra i dag af er vi - her på VHG - så overladt til hinanden. Vi skal samarbejde om at få hverdagens farver til at funkke, og det ligger mig meget på sinde, at det må lykkes. Vi er så at sige i hinandens vold. Den tid er forlængst forbi, hvor man som leder kan nøjes med envejskommunikation. Jeg er overbevist om at det værdifuldeste redskab vi har til at nå et godt resultat er samtalen.

Men prøv lige at lytte til følgende forhandlersætning: »Jeg ved, at du tror, du forstår det, jeg mener, jeg sagde, men jeg er ikke sikker på, at du er klar over, det du opfattede, ikke var, hvad jeg mente« Ja, kommunikation er ikke så ligetil.

I kommunikation mellem mennesker er der, som jeg ser det tre vigtige begreber, og det er - *åbenhed* - *ærlighed* - og *klarhed*. Klarheden kan vi bestræbe os på at opnå, men åben og ærlig samtale trives bedst i et rum, hvor man har tillid til hinanden. Piet Hein har i et digt »Nytårsønske« formuleret nogle tanker om den måde vi bruger ordene på. Jeg vil slutte med dette digt og lade det stå som et ønske for vores fremtidige samarbejde her på VHG.

*Jeg ønsker for det nye år,
at alle ord tilbage får
den uforvexlelige klang,
de åbenbart har haft engang.*

*Så fred blir fred, og ven blir ven,
og tillid tryk engang igen,
og alle ord hvergang de lyder
betyder just hvad de betyder.*

Kirsten Holmgaard Jakobsen

Herakles sættes på plads

PÅ LANGS

Som repræsentant for Himmerlands Kunstmuseum vil jeg gerne lykønske VHG med den flotte gave, som Ny Carlsbergfondet har givet skolen. At en stor bronzeskulptur af internationalt format og et spændende haveanlæg nærmest kommer dumpende ned fra himlen, det er ikke hverdagskost på disse kanter. Det er intet mindre end en flot gestus, at fondet har besluttet at placere en sådan gave i Aars - på VHG.

Jeg tillader mig at tolke gaven som en bekræftelse af, at den kunstvirksomhed, der er foregået på VHG de sidste 10 år, har været rigtig. Der har været satset snævert, men stort, på én bestemt kunstner, mens man andre steder på lignende institutioner almindeligvis satser i bredden og derved ikke opnår noget særligt markant. Som medansvarlig for denne virksomhed ville jeg gerne have kunnet sige personligt tak til Ny Carlsbergfondet. Men det lader sig ikke gøre. - Men tak til fhv. rektor Willy Mathiesen for et godt samarbejde.

- Også tak til Nordjyllands Amt og Aars Kommune, fordi man straks var villige til at støtte dette her projekt. Alligevel kan jeg ikke lade være med at bemærke, nu lejligheden er der, at jeg håber, at Aars Kommune også i de kommende år vil støtte de initiativer, der måtte blive taget - både her og andetsteds i byen. Foruden at god kunst er underholdende, så er den også god PR.

Også mange tak til Per Kirkeby for et spændende samarbejde, der for mig har været en stor personlig tilfredsstillelse. Jeg har igennem 10 år fået lov til at kigge med i værkstedet. Og Kirkebys 10 udstillinger på Himmerlands Kunstmuseum siden 1981 har ført til, at museet er blevet et sted, hvor kunstnere gerne vil udstille.

På VHG har han altid været langt mere interesseret i at få murstensskulpturerne bygget end i at tænke på honorar. Jeg vil naturligvis også takke Kirkeby for, at *han* har ønsket sin skulptur placeret på VHG sammen med de øvrige værker.

Gymnasiet kan nu fremvise et væsentligt udvalg af hovedværker fra den periode, da kunstneren fik sit internationale gennembrud. Og jeg vil gerne udtrykke et stærkt ønske om, at samarbejdet mellem Kirkeby og gymnasiet må fortsætte i de kommende år.

Som man kan se, er skulpturen en solfanger. Med sin sorte farve opsuger den lyset og omsætter det til skulpturel form og energi. Åndelig energi! Eller magi, om man vil. Den forandrer sig efter lyset i atmosfæren og efter hvor man stiller sig for at betragte den. I sollys og klart vejr er den ren naturkraft. I tåge og tussørke ren melankoli. Den lever så at sige af lys og skygge og fortæller derved en historie om livet. Den historie vi alle kender. Om lys og mørke, liv og død, skabelse og tilintetgørelse.

Allerede den spontane modtagelse af skulpturen, da den blev stillet op, viser, at den er et skæringspunkt for mange slags stemninger og betydninger. Mange elever og kolleger kom hen til mig og var umiddelbart begejstrede. Tavshed var også en reaktion. Et par elever syntes, den var for dystert. Og en ellers fredelig kollega blev næsten vred over den sorte farve og kaldte figuren for et krigsmonument, der bestemt ikke hørte til på et gymnasium.

Men livet *er* jo en kamp!

Reaktionerne viser blot, at det sete altid afhænger af øjnene, der ser. Og at kunst, foruden at være skabt af en kunstner, først bliver til i mødet med betragteren. Og forhåbentlig fortæller ham en historie om ham selv, som han ikke kendte i forvejen. Heri ligger kunstens egentlige underholdningsværdi og berettigelse. De omtalte reaktioner fra begejstring til forkastelse er jo alle forståelige, for skulpturen har det hele i sig.

Skulpturen er en mellemting mellem en klippevæg og et stykke arkitektur. Måske en mur eller en port. Men muren bærer ikke noget. Det skulle da lige være himlen ovenover. Og den adskiller heller ikke noget fra noget andet, som mure normalt gør. Berlinmuren er forlængst faldet. Og *er* det en port, så kan den i hvertfald ikke lukkes op uden videre. Det er de egenskaber, der netop gør den til en skulptur. Ved at den er en sådan krydsning mellem klippevæg og arkitektur fortæller den en anden kendt historie. Den der handler om sammenhængen mellem natur og kultur. Den fortæller, at kulturen altid opstår af naturen. Og at naturen altid sejrer til sidst. Det enkelte menneske og de store kulturer bliver til i et samspil og modspil med naturen. Man kæmper med den, og kæmper sig måske fri af den, tror man. Men før eller siden glider alt og alle tilbage i naturen og ender i den rene forstening. Det er tilværelsen, set i geologisk perspektiv. Og Kirkeby er jo geolog af uddannelse.

Ved at rejse dette perspektiv fortæller skulpturen eller monumentet, at livet - det er her og nu! - Det er for at sige det, at Kirkeby på skulpturens forside har anbragt den antikke myte om Herakles' kamp med hydraen. Slangen, det er naturen. Heraklesfiguren bruger han som bekendt også på gymnasiets store maleri. Og begge steder glider figuren i ét med baggrunden. Eller træder ud af den. Kirkeby har selv nævnt tre skulpturer, som indgår i hans beskæftigelse med vægmotivet. Først og fremmest er det den danske billedhugger Rudolph Tegners springvand i Helsingør, der kan opfattes som en gennemhullet væg, fordi skulpturen er helt flad, set fra siden. Også den har Herakles og Hydraen som motiv.

Gennem mange år har Kirkeby beskæftiget sig med den franske billedhugger Rodin. Hans interesse har især drejet sig om Rodins store værk: Helveds-porten, der har motiv fra Dantes guddommelige komedie.

Endelig har han nævnt den franske maler Henri Matisse's relieffer, der som motiv har en kvindelig model, set fra ryggen.

Tegners springvand er nyklassicisme. Rodins port er senromantik. Og Matisse's rygge er modernisme. Ved at bringe disse tre vigtige strømninger i europæisk kunst: klassicisme, romantik og modernisme til sammenstød i sin egen skulptur, skaber Kirkeby et nutidigt kunstværk, der også er en fornyelse af traditionen.

Men hvad har nu alt dette med en skole at gøre?

Hvis man rigtigt vil forstå, hvad der ligger i Kirkebys brug af den antikke myte, bør man se to af de film, han har lavet. Den ene hedder: »Geologi - er det videnskab?«. Den er optaget på Grønland og viser, hvordan geologerne arbejder i felten. Der sker ikke en pind i filmen, udover at man ser videnskabsmændene vandre ind i det vældige landskab og forsvinde som små prikker. Eller man ser dem som små prikker komme ud af landskabet og blive større og

større, jo tættere de kommer på kameraet. Landkort, kompas, hammer og mejsel er de simple redskaber, som disse moderne helte prøver at aflokke naturen dens hemmeligheder med. Filmen viser med helt simple midler, at videnskab er skabende virksomhed. Og en kamp med stoffet.

Den anden film handler om den danske maler Asger Jorn. Filmen viser hans kunstneriske løbebane i sammenhæng med hans livsforløb. De første sekvenser viser naturen i det område af landet, hvor Jorn er født - forblæste marker ved Struer. De sidste sekvenser viser havets bølgeslag ved Gotland, hvor Jorn ligger begravet. Imellem fødsel og død følger man hans kamp med stoffet eller naturen, der forvandles til kunst. F.eks. hans arbejde med den store keramiske væg, som han lavede i 1958-59 til statsgymnasiet i Århus. Filmen viser - ikke overraskende - at kunst er skabende virksomhed.

På et gymnasium arbejder man også med stoffet. Først når der arbejdes med lyst og lidenskab på at trænge ind i de forskellige stofområder (f.eks. fysik el. franske verber) bliver stoffet levende og vedkommende. Når det lykkes, bliver både elever og lærere opslugt. Og bagefter føler de sig løftet. Arbejdet med kunst og videnskab på traditionens grund bliver til skabende virksomhed. Eller *kultur* om man vil. Og stoffet er fra at være en ufordøjelig død klump blevet til det Kirkeby kalder »trylleklumpen« - et stykke levende virkelighed, som det er til at holde ud at leve i. Kirkebys skulpturvæg til VHG kan ikke ligefrem kaldes for en klump. Men måske har han givet os et stykke troldfjeld, som det er op til os - elever og lærere - at forsøge at åbne.

Det kalder jeg et flot program for en skole.

Palle Rønde Møller

Per Kirkeby og Herakles

PÅ TVÆRS

Per Kirkebys tale ved skulpturindvielsen den 24. november 1992

Jeg er i syv sind. Jeg har egentlig sagt, at jeg ikke ville sige noget. Det var dog det sidste jeg kunne drømme om, og så skrev jeg alligevel en tale i går, som jeg så i formiddags læste på Hundested-Grenaa-færgen og fandt ud af, at den kunne man vist alligevel ikke holde. Hvad skulle alle de mennesker med *mine* overvejelser af den slags? Men jeg har endnu ikke besluttet mig til, om jeg vil læse den op eller om jeg vil referere. Jeg tror, jeg skal referere. Man kan ikke forvente, at nogen skulle blive her så længe. Jeg var lidt i tvivl, da jeg var på vej op ad trapperne. Det var derfor jeg var ved at snuble.

Øh, jeg skal også lige huske at sige, at jeg synes det vil være fint, hvis Amtet vil tage sig lidt bedre af de murstensskulpturer de også har i deres amtsgård. De kunne godt trænge til en lille smule pleje. Og jeg vil også sige, at jeg tror ikke denne her mur herude - den sorte mur - vogter over særligt meget dyd. Den er i hvert fald en dårlig dydvogter. Den er meget tynd, skal jeg gøre opmærksom på.

Grunden til at jeg pludselig følte trang til at holde en tale - eller i hvert fald at forsøge at formulere noget for mig selv, det var at jeg forudså en vis form for virak, og det føler jeg mig altid utilpas ved. Og en af grundene til at jeg føler mig utilpas ved det er, at det for mig selv er vigtigt at opretholde det - hvad skal man sige - selvkvæleriske, selvkritiske niveau, og ligesom forsøge at hale det som jeg laver - som altså er kunst - ud af det almindelige kulturelle niveau.

Vi har jo nu om stunder - især i de sidste ti år - jeg ved ikke om der er politiske grunde til det - da har vi jo fået noget, der hedder det kulturelle liv. Og det er noget som ikke har noget med kunst at gøre.

Det har i sit udgangspunkt engang haft noget med kunst at gøre, og det har noget at gøre med formidling og har i sit udgangspunkt sikkert også meget renlivet med sådan en dansk folkehøjskole-, socialdemokratisk tradition at gøre, med at give så mange mennesker som muligt et tilbud om at deltage i den form for kultur som kunne afledes af kunst, og det skete oprindeligt v.h.a. - hvad skal man sige - henvendelse, et forsøg på at overtale de enkelte. Og det er nu blevet til en fuldstændig selvsupplerende mekanisme, der hedder det kulturelle. Sådan noget, der bare kører rundt, og som mere og mere er blevet noget, som lever af det, som den slags kan leve af, nemlig omsætning, mængde og tal.

Det er jo karakteristisk, at man, når man skal forsøge at løse problemerne på Det kgl. Teater, som grundlæggende er af kunstnerisk art, ansætter sådan et juridisk hoved, som efter et par ugers grublen finder ud af, at der skal en større omsætning til, og at opgaven er at sørge for, at man kan tilbyde folk en oplevelse efter en shoppingtur i Københavns centrum. Magasin ligger jo lige overfor. Jeg synes, at hvis nu man forestillede sig, at man spillede tre forestillinger, tre afgørende, kunstnerisk set afgørende rigtige forestillinger om året og spillede dem det antal gange, der var publikum til, så var vi sikkert nøjagtig lige så langt eller endnu længere. Man vidste jo hvad det handlede om.

På samme måde, så kan man jo også ved sin daglige avislæsning se, at Statens Museum for Kunst, som er landets fine museum, er blevet pålagt et popu-

laritets-måltal, altså et antal besøgende, de skal nå op på, og det er for mig at se en dybt udemokratisk forestilling om, hvad sådan noget er. Jeg synes, det er et demokratisk pligt at opretholde nogle tilbud, som måske kun meget få mennesker benytter sig af, men berettigelsen er jo fuldstændig indlysende, hvis bare ét menneske får ændret sit liv af at møde nogle af de værker, som er i en sådan samling. Der er ikke noget måleligt i det. Det er ikke ringere, at der kommer én end der kommer 250.000 ind. Det undrer mig, at der ikke er nogen fra museet, der har protesteret mod den slags ting.

Jeg har jo selv spillet lidt med. Og det gør man, fordi man som kunstner også er opportunist. Man vil jo gerne have realiseret nogle af sine ting. Og så lærer man at operere med salgsargumenter. Og jeg vil også godt sige, at jeg er ikke noget pænt menneske. Jeg gør ikke noget for at glæde andre mennesker. Jeg har f.eks. ikke lavet udkastene til de skulpturer, der er her i baghaven, fordi jeg er et menneske, der vil hjælpe gymnasiet og den fortabte menneskehed i Aars by og bringe skønhed til byen. Det kunne ellers godt tiltrænges. Det sidste jeg har set, det var sådan nogle forfærdelige brostensmure ved indgangen til kunstmuseet. Det er dog det rædselsfuldeste jeg har set nogensinde!

Når jeg gør det, så er det jo fordi, jeg er en skør skid, som bliver plaget af sådan nogle overvejelser om cirkler, kvadrater og huller og masser og sådan noget, og som jo løber rundt og forsøger at overtale nogle troskyldige provinsboere til at realisere mine vanvittige drømme. Og når det så er lykkedes, så er jeg jo glad. Og så er det jo heller ikke anderledes, end at de stadig er der, og man stadig kan sidde på dem, og man stadig kan gå ind og dreje rundt på Peter Stenilds kuppel og lukke den op og kigge ud på stjernerne om natten.

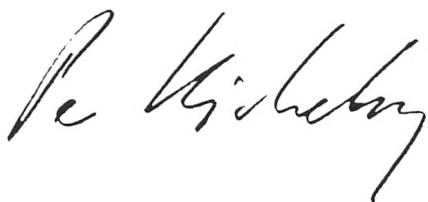
Jeg har haft så mange fine argumenter omkring det der med de der mursten, at de var sådan anonyme - I har hørt det før - det var ting, som man kunne være bekendt at stille op i offentlige rum. Og alle de ting, som jeg har sagt i forbindelse med det, som lyder fornuftigt og rigtigt, det dementerer jeg jo fuldstændigt ved ligesom at gå ind på det at stille sådan en skulptur op som det store sorte monstrum, der står herude, ikke? Den er alt det som *de* ikke måtte være. Det er fingeraftryk og personligt, og den er ikke lavet til stedet. Det er godt nok mig, der har valgt placeringen, men den er jo en ting, der under alle omstændigheder er opstået ud fra en trang hos mig. Det er også en risikabel ting. Det er sådan en rigtig svinestreg. Og den er for mig personlig risikabel på to måder. Den ene lyder måske meget formel, men den har noget at gøre med det, som Palle Rønne snakkede om, det med muren og væggen, som er indoptaget, og er en del af en skulptur. Det andet har at gøre med noget meget mere besværligt, som borgmesteren berørte, det med sentimentaliteten.

Den første risiko for mig, det er at lave en skulptur, som bliver stillet op et sted, hvor den ikke længere har kontakt med en væg. Jeg tror på, at alle skulpturer i vores kulturkreds ligesom er udsprunget af væggen. Enten har de stået op ad væggen - det er derfor Thorvaldsens Museum er sådan et genialt museum. Der står alle skulpturerne op ad væggen - eller også har de direkte været inde i væggen, i nicher. Hvis man tænker tilbage på sine dannelsesrejser med Tjæreborg mod Syden, så ved man hvor mange skulpturer, der tit står inde i nicher i renessancebygninger og klassiske sammenhænge. Og de skulpturer, de er jo så radikalt lavet til den situation inde i væggen, at når man tager dem

ud, så opdager man, at de faktisk er hule bagpå, at de er helt halve. Hvis man, og det er en relativt moderne tradition, bortset fra bestemte monumenttyper, hvis man tager skulpturerne ud og stiller dem helt frit, væk fra væggen, så har jeg en idé, som jo selvfølgelig er en rent metafysisk forestilling, om at de skulpturer sådan ligesom skaber deres egen væg, som de sætter af fra eller forholder sig til. Jeg har forsøgt at optage denne her væg i skulpturen, og jeg har altid haft store problemer med så at gå væk fra en væg, som en væg i skulpturen kunne forholde sig til. Altså, jeg har altid foretrukket skulpturer indendørs, i et rum og i nær sammenhæng med en væg, men nu står den jo derude, og jeg har valgt stedet og synes at det er rigtigt, og er glad for det. Der står altså den der væg. Den er godt nok tynd. Og laver sådan et hul i landskabet. Det her underlige provinsielle landskab. Og hvordan man kommer overens med det, ved jeg ikke rigtig.

Det andet er det med det sentimentale. Og det har noget at gøre med, hvad det handler om. På den ene flade, forsiden, den der vender over mod rådhuset, den har det mærkelige, at den betydeligt er båret af en sentimentalitet, forstået i dybeste forstand, et spørgsmål om følelser - sentiments - og den udtrykker sig v.h.a. noget, som er sådan et historisk ekko, altså klassicistiske eller rigtige klassiske skulpturer. Og det er at lægge et element af kitsch ind. Og man har altså en balancegang mellem sentimentalitet og dens udformning som kitsch, der er temmelig risikabel, og som jeg har følt er meget risikabel. Og jeg er jo ikke den, der kan bedømme, om det er gået godt eller dårligt. Jeg ved ikke om dette, at den er halvt slugt, eller måske kun halvt udtalt, at det er en kvalitet eller ikke er en kvalitet. Men jeg kan sige, at jeg har forsøgt at overkomme det ved at behandle det meget håndfast. Altså, den er muret op med en stor metodiskhed og en stor beslutsomhed. Og så er der jo det, at bare man går et par skridt til siden, så svinder hele den store flade ind til en lille streg. Og hvis man er rigtig heldig, når man er der om vinteren og solen står lavt, så kan man s'gu' ikke se noget som helst. Så der er trøst at hente.

Men dette her er altså blot et beskedent forsøg på at lægge mig lidt på tværs. Jeg tror ikke, det er lykkedes særligt godt. Og så vil jeg sige, at jeg har overladt Vesthimmerlands Gymnasium i Aars et problem.

AF EN ANMELDERS DAGBOG

Det er efterhånden store ting, der skal til at bevæge folk. Anders And skal sælge EF, og de »miserable« introduceres med klaphatte. Sådan bliver det ved for alle os, der indhyllt i tidens trummerum kun svært lader os flytte.

Må det være mig tilladt at genkalde sceneriet den dag, hvor det lykkedes os at slippe ud af det overfyldte pulterkammer, hvor vi lod kriblekrydsen krible med sig selv, og støvsuger og pudseklud vogte på hinanden. Den dag, da fætter Fiks og prinsesse Færdig for vild i kolonihaven.

Det kan kun blive en antydning af tendenser uden konklusioner. (Dem er der nok af, og det er vanskeligt at gengive hele stykket).

Rollerne var få, men aktører og statister var der mange af. Tæppet gik efter en opstemmende morgensang: I mormors kolonihavehus. Det var før, det blev vor mors'.

*Ja, godmorgen til hele skolen!
Så står vi alle op som solen
og går i gang med gymnastikken,
men pas på bukse-elastikken.*

— — —
*For vi ta'r fri fra trummerum
på vores gym-me-nasium
på vores gym-me-nasium.*

*Vi skal løbe, vi skal hoppe.
Hvilken klasse mon vil toppe?
Action-painting? Kor afrique?
Det kan handelsskolen bare ikke.*

— — —
For vi ta'r fri fra trummerum . . .

*Om lidt begynder marathon'en.
Mon Jacques, han ryster lidt på hånden,
når han skal løfte startpistolen
for at starte løbet rundt om skolen?*

— — —
For vi ta'r fri fra trummerum . . .

*Som alle ved, du'r sportsfolk ikke,
hvis ikke de får mad og drikke.
Så snup en pølse i en pause;
det gør godt i en sulten mavse.*

— — —
For vi ta'r fri fra trummerum . . .

I virkeligheden lignede det hele et eventyrstykke. Fiks ville nemlig så gerne have prinsessen, men det kunne ikke lade sig gøre. Først skulle de grueligt mange og farefulde handlinger igennem.

I første scene var de faktisk slet ikke i stand til at tale med hinanden. Kun kropssproget udtrykte deres sag. Der var det specielle forhold, at fætter Fiks var »hooked« på viden, og prinsesse Færdig var vild med holdning.

Det forhold afspejledes også i de efterfølgende scener, som var præget af en traditionel opsætning. Instruktørerne havde meget instrumentelt og nøjeregnende planlagt alle aktørernes placeringer og bevægelsesmønstre. Samtidig var det også oplagt, at de alle, med den trange plads der var til rådighed, ville tilkæmpe sig den bedste udgangsposition, helst ved scenekanten. Her var man forrest i marathonfeltet, genstand for publikums beundring.

Som stykket skred frem, blev improvisation og situationsfornemmelse det afgørende.

Det var ikke nødvendigvis bedst - endsige sjovt - at ligge i front. En indsigt, der kun langsomt bredte sig, og midt i hurlumhejet forsvandt Fiks og Færdig (også fra hinanden). De satsede jo på hver deres!

Det indsigtsfulde og forunderlige højdepunkt kom i anden akt, da bagtæppet gik op, og vi fik lov at kigge »back-stage«. Først da kunne vi fornemme lydene og se klangfarven, et scenisk »fif«, der sprængte rammerne og gjorde selve formen til det centrale i forestillingen.

Vi så tilskuere blive scenefolk i færd med at kreere flere meter glødende kulisse.

Vi så andre udfolde paraplyer af høj og klangfuld lyd.

Og vi så alle dem, der nu udækket af scenebagtæppet, aftalte arbejdsindsatsen og de enkelte sceners rækkefølge i stykket.

Hvornår skulle kræfterne sættes ind? Og hvornår skulle vi afvente situationen? Med bolde, kugler og tovværk som remedier forekom det mig at være ligesom at smide hatten ind i et rum for at se, om det var fyldt med højt motive-rede og skydeglade personer.

Der var megen palaver, og måske en diskussion, men det var dog samtalen, der var det centrale. Samtaler af en styrke, der kan flytte unioner i enhver sjæl.

Men hvor var helten og heltinden? - Da sløret blev løftet, stod de midt i kolonihaven.

Der hvor planterne velvilligt vokser, når lyset lukkes ind, og hvor jorden er godet.

Fik de så hinanden, Fiks og Færdig?

Ja, i tredje akt - og kun for én dag. Der var nemlig strid blandt guderne. Den store studiegud var den stærkeste, og han tillod kun handlingens gudinde at smede den lykkelige treenighed (viden, holdning og handling) for en enkelt dag.

Det var nu et fint stykke. Totalteater, som lignede virkeligheden. Teater, hvor alle på én gang var tilskuere og aktører. Og hvad lærte vi så af det? Det kan ikke udtrykkes i ord, og måske er det umuligt at vurdere.

Men vi fik måske en smule situationsfornemmelse.

Vil vi udvikle, skal der handles, og netop den kreative er den person, som på den ene side gerne stikker næsen frem og sætter igang, men på den anden side slår ørerne ud og lytter sig til den gældende sammenhæng.

Joh, alt i alt var det nu en givende idrætsdag.

Bjarne Nielsen

BENIXEPA

AIDS-DAGEN DEN 12.11.1992

Mens 3.g'erne var på rejse, aflystes undervisningen for 1. og 2.g torsdag den 12.11.92. Der skulle holdes AIDS-dag, hvor eleverne på forskellig vis skulle have information om og indblik i problemerne omkring AIDS-sygdommen.

Dagen startede med videofilm og oplysning om facts ved biologilærerne. Derefter var der foredrag: desværre var den oprindeligt planlagte foredragsholder Hanne Moesgaard (HIV-smittet) blevet syg og måtte melde afbud, men i stedet var der fællestime med en sygeplejerske fra Aalborg, som fortalte om sine erfaringer med AIDS.

Om morgenen blev elever og lærere opdelt i tre grupper, og efter frokost roterede grupperne og kunne efter tur møde tre personer udefra med forskellig tilknytning til AIDS-problematikken. De tre personer var to repræsentanter for Foreningen for Bøsser og Lesbiske i Aalborg og et HIV-smittet medlem af revygruppen »HIV'erne« fra København. Især sidstnævnte var i stand til at få tilhørerne til at føle AIDS tæt inde på livet, men det generelle indtryk var, at AIDS-dagen blev en lærerig og ofte intens oplevelse for eleverne.

Ugen før AIDS-dagen holdt hele VHG desuden fællestime med opførelse af cabareten »Regnbuer og Jordbærkys«. Cabareten blev opført af BENIXEPA, nærmere bestemt Niels Bendixen og Michael Xenius Pankov, der satsede på både at underholde og oplyse. Bagefter var der mulighed for at stille spørgsmål, og da begge skuespillere, hvoraf den ene er HIV-smittet, viste stor åbenhed, var spørgelysten stor. Efter alt at dømme var cabareten en meget vellykket del af AIDS-arrangementerne.

AIDS-udvalget

Den europæiske klasse i Rom

DEN EUROPÆISKE KLASSE

Ideen bag Den europæiske Klasse, som er undfanget og bragt til verden af Den europæiske Rektorforening - ESHA - er, at 5-6 elever og én lærer fra hvert af de deltagende lande mødes i en uge, hvor man ud fra et overordnet tema, som kan variere fra gang til gang, beskæftiger sig med europæisk efterkrigstidshistorie. EF vil naturligt stå centralt i den sammenhæng, men også forholdene i Østeuropa har spillet en vigtig rolle.

Efter indledende sonderinger afholdtes den første europæiske klasse i Holland i foråret 1991 med deltagelse af 30 elever fra Belgien, Danmark, Grækenland, Holland, Italien og Tyskland, og den anden afholdtes i Grækenland samme efterår med andre 30 elever fra de samme seks lande. Disse to arrangementer var økonomisk båret oppe af tilskud fra ESHA, som derefter trak sig ud af arrangementet. Dette medførte naturligvis en del problemer ikke mindst for os i Aars, der skulle have værtsskabet i marts 1992. Men takket være velvillig bistand fra en række sponsorer »ude i byen« samt fra Nordjyllands Amt og Vesthimmerlands Gymnasiums Venner kunne vi magte opgaven, og vi mener selv, at også den tredje europæiske klasse - i Aars - var et vellykket arrangement.

Den fjerde europæiske klasse afholdtes i Belgien i november 1992. P.g.a. særlige forhold i Belgien med to sproggrupper deltager to gymnasier derfra - et fransk-talende og et flamsk-talende, hvorfor arrangementet i Belgien var fordelt mellem de to. Den foreløbig sidste europæiske klasse blev afholdt i Rom i marts 1993. Det blev et overordentligt vellykket arrangement, hvor de italienske værter havde ydet - og ydede - en imponerende indsats. Problemer i Rom med at finde lærere, der kunne påtage sig undervisning på engelsk, førte til den nyskabelse, at en betydelig del af undervisningen blev varetaget af de tilrejsende lærere. Dette viste sig at være en frugtbar nyskabelse.

Der er nu 5 gymnasier med i arrangementet. Der er blandt disse fem enighed om, at man meget gerne vil fortsætte med en ny runde og meget gerne med endnu en skole - evt. fra Østeuropa - inddraget. Holland, Belgien, Grækenland og formentlig Italien er klar til at fortsætte. Om vi i Aars kan være med i det videre forløb afhænger af, om vi kan finde et stabilt økonomisk grundlag. Dette er p.t. noget usikkert.

Chr. Rode

Kurs mod foråret

MÅLSÆTNING

Nordjyllands Amt har ønsket at udarbejde en ny målsætning for amtets gymnasier og har i den forbindelse bedt de enkelte skoler om at give deres bidrag. I Vesthimmerland tyggede vi lidt på henvendelsen, idet man meget vel kan mene, at et hvilket som helst dansk gymnasiums målsætning er givet med bekendtgørelsen om gymnasieskolen og dens fag.

Imidlertid har jo enhver skole sit lokale særpræg og sine særlige prioriteter. På den baggrund valgte vi at forholde os konstruktivt til henvendelsen ved at yde vort bidrag og samtidig benytte processen som en pædagogisk generaldebat. Resultatet, der er tiltrådt af pædagogisk råd og bestyrelsen, blev som følger:

MÅLSÆTNING FOR VESTHIMMERLANDS GYMNASIUM

Undervisningsministeriets bekendtgørelser for gymnasiet og de enkelte fag samt de dertil knyttede vejledninger afstikker rammerne for den faglige side af gymnasiet og studentereksamen. Her drejer det sig følgende om, hvad vi ønsker at lægge særlig vægt på, når vi skal udfylde disse rammer for VHG.

PÆDAGOGISK GRUNDSYN: VHG SOM ET ARBEJDSFÆLLESSKAB

Det er VHG's formål gennem et grundigt fagligt-pædagogisk arbejde at bibringe eleverne det bedst mulige grundlag for deres videre liv såvel arbejdsmæssigt, samfundsmæssigt som personligt.

På skolen er vi af den opfattelse, at dette gøres bedst ved, at vi møder de unge, hvor de er, med krav, der beforder deres faglige og personlige udvikling. Samtidig er vi os bevidst, at faglig og personlig modning bedst finder sted i en tryk atmosfære, der giver den enkelte elev mulighed for at udvikle netop sine evner bedst muligt.

Vi ser med andre ord skolen som et forpligtende arbejdsfællesskab, hvor det faglige og det menneskelige, sliddet og oplevelsen er to sider af samme sag.

Skolens hverdag er primært det faglige samvær i timerne, hvor elever og lærere sammen møder de mange udfordringer og oplevelser, gymnasiets pensum byder på, men vi lægger vægt på at supplere, variere og uddybe den omverdensforståelse, bøger og skemalagt undervisning kan bibringe ved at udnytte mulighederne for fællestimer, studieture, ekskursioner, internationale udvekslinger, europæiske klasser, frivillig idræt, musik, teater o.s.v. I det hele taget ser vi det som vores opgave at udnytte de enorme muligheder, der ligger i, at så mange unge i tre vigtige år går på VHG, ikke mindst ved at bakke elevernes egne initiativer op.

Sideløbende med undervisningen ønsker vi som et lokalt kulturcenter at fremme og dyrke en tæt, gensidig kontakt til den egn, vi virker i, specielt forældre-kredsen, men også det omgivende samfunds myndigheder, foreninger og borgere.

DEN VIDERE PROCES?

Som det kunne forudses, har det i sig selv været spændende og givtigt at prøve at se skolen i fugleperspektiv, og resultatet er vel også mestendels en

formulering af, hvad vi allerede prøver på at praktisere. På den anden side er der ingen garanti for, at sådanne smukke ord fra de højere luftlag uden videre praktiseres hernede, hvor man får jord under neglene. Mange fine formålsbestemmelser er unægteligt luftsteg og vindfrikadeller.

Det overvejes derfor for øjeblikket på skolen, om det ikke ville være en god idé at konkretisere målsætningen i en række punkter, og derpå forsøge os med at måle, om vi lever op til vores målsætning.

Hans Peder Nielsen

I BAKSPEJLET

At lave rejserregler og at sætte sig mål er én ting. At realisere dem er noget ganske andet. Som at stikke hånden i et hvepsebo. Det ved alle. Så langt, så godt.

Odysseus er vor kulturs første rejsende. Han er også den modvillige helt, der stikker næsen i plovfuren, da man vil hente ham til Troja. Han er desuden noget af en konstruktør. Skal der laves en hest, laver han den. Skal der spiddes et kyklop-øje, gør han det. Alt med list og snilde. For at komme hjem fra Troja må han grueligt meget igennem, men har også de store oplevelser. Med Athenes hjælp iscenesætter han sig som en gammel stodder. Men selv om buen er tørret ind, spænder han den og skyder sin pil igennem de tolv øksehoveder. Men det er jo kun en god historie.

Før ham er der Ikaros og Daidalos. Højdeflyveren og den lavtflyvende konstruktør af labyrinten. Ikaros må sande: Højt at flyve. Og da han bliver malet af Pieter Brueghel d. Æ., ses hans fald i højre hjørne af billedet som to små ben, der stikker op af vandet. Et lille plump - og om lidt er vi borte. Om plovmanden er Daidalos, melder Brueghel ingenting om. Men måske skal der både flyves og pløjes.

Så er der Jason med det gyldne skind, og alle de andre opdagelsesrejsende: Marc O' Polo, Christoffer Columbus, Vasco da Gama, Captain Cook og Juri Gagarin, for blot at nævne nogle.

Vor store billedhugger i 1800-tallet, Bertel Thorvaldsens debutværk er netop Jason med det gyldne skind. Han er fremstillet som The Conquering Hero. - Men jeg ved s'gu' ikke rigtigt. Thorvaldsens sidste værk, Hercules, er den eftertænksomme helt, der skuer ud i det fjerne. Ikke for at erobre, men fordi han vegeterer. Køllen er sænket. Løveskindet, dyrehammen, er ved at glide ned fra skulderen. Efter de tolv arbejder er han ikke kommet længere end til de hængende parader.

Tager vi en tur i tidsmaskinen, møder vi poeten Ewald, der på Høyen I og Høyen II reflekterer over sit livs rejser og mangel på målsætning. Ligeledes Andersen fordybet i rejseri og etisk regnskab.

- og lander ved Jensen fra Himmerland. Som dreng skar han skibe. Som ung kastede han sten. Det sker i romanen Ejnar Elkjær, hvor han lader titelpersonen andre sig over, at en kastet sten falder i stedet for at fortsætte ud i rummet. Romanen dropper han senere, men må til gengæld skrive Kongens Fald, der også handler om at forlige Axel og Mikkel, livet i nuet og længselen bort. Jensen, der var en stor rejsende og en stor entreprenør, endte som bekendt i lænestolen for at skrive Den lange Rejse.

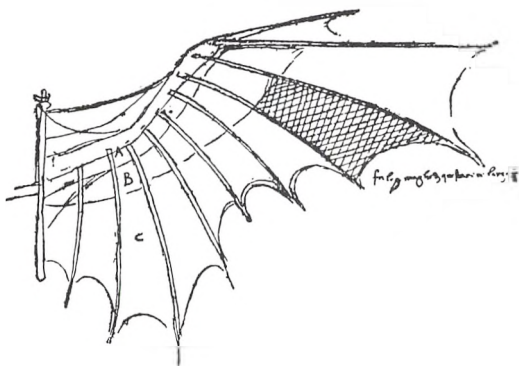
Sammen med Jensen er der Claussen, men ikke Petersen. Spring aldrig over denne verdens dejligste digter. Jensen drog ud for at finde sig selv, men fandt sig aldrig. Claussen drog ud for at vende hjem. Det sker i digtet Røg. Men ingen røg uden brand. I modsætning til Jensen erkender han at livet, rejsen og målsætningen kan være som en kamp mod vejr møller. Kulrøg. Og drager hjem til »ilden«, som Odysseus til Penelopeia. Men til gengæld bringer han et stykke inde i det nye århundrede atomerne til oprør. I digtsamlingen Heroica. Det svarer til, at Schade laver Sjøv i Danmark.

Det er blevet sagt, at 68-generationens kulturhorisont spænder fra Kong Kylie til Skipper Skræk. Det er rigtigt, når man medtager Knold og Tot. Men hvis man tror, at de gamle fortællinger, myter og figurer ændres afgørende med trivallitteraturen i 50'erne og 60'erne, så er det kun fordi man skuer Fedtmule på hårene. Rykket fra finkultur til massekultur er dybest set kun en formssag. Spørg fodboldenglen Brian Laudrup. De såkaldte store fortællinger kan endnu fortælles og forstås i 60'erne og 70'erne. Også inden for tegneseriens univers.

Skreddet sker i 80'erne og 90'erne. Med postmodernisme og dekonstruktion som kulturens svar på virkeligheden og udviklingen i samfundet. Her smelter de store sammenhænge og de store fortællinger ned, siges det.

Men netop derfor skal der flyves og pløjes. Harves og sås. Og høstes. Hver morgen må Ikaros og Daidalos kigge sig i bakspejlet og stille sig spørgsmålet: Hvor ska' vi hin, du? - Også selv om det koster hundrede kroner.

Palle Rønde Møller

DET FORSØMTE FORÅR PÅ VHG?

Peter Leegaard (iflg. VOX 1978)

Har til tider svært ved at udtrykke sig i dansk (Agnete og ham der Vandmanden, Asben Eskepuster). Aktiv yogadyrker, hvilket ses på hans meget afslappede bevægelser. Lodder stemningen i klassen og er konsekvent imod alle andre. Kan derfor ikke kende forskel på højre og venstre, og kom derfor til at deltage i Ole's potensøvelse. Er svært tilgængelig om mandagen (ligesom Bente), da han forveksler 4 fed hvidløg med 4 fede hvidløg.

Motto: Er det ikke et fallossymbol?

Kendetegn: Lyseblå sportsvogn årg. 66.

Fortid: Slej.

Fremtid: Bogorm.

Som lærer bliver man nervøs, når man pludselig finder ud af, at en tidligere elev har begået en roman, og især når man læser i anmeldelserne, at den handler om forfatterens gymnasietid. Har Hans Scherfig nu fået konkurrence, og skal man mon se sig selv hængt ud i stil med lektor Blomme, Havmanden, Aben og hvad de nu ellers hedder, koryfæerne fra Metropolitanskolens rædselskabinet?

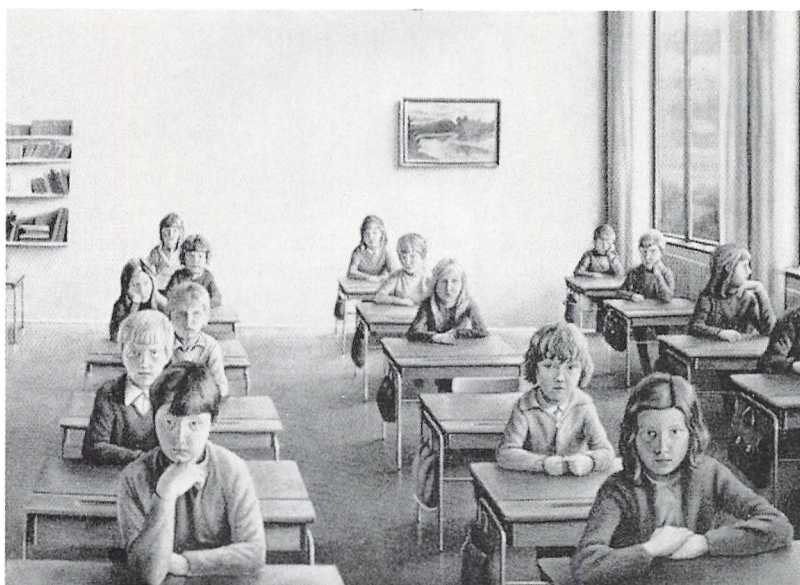
Når man nu tilmed var dansklærer for vedkommende, er man ekstra spændt på at læse bogen, men jeg kan berolige alle. Der er, så vidt jeg kan se, ingen ubehagelige afsløringer. Alligevel er bogen interessant læsning, fordi den giver en nutidig læser (og også de gamle!) et indtryk af, hvordan det var at gå i gymnasiet dér sidst i 70'erne. I 78, helt præcist, tog forfatteren, Peter Leegaard Nielsen, studentereksamen, og det vil altså sige, at hans årgang i år har 15 års jubilæum.

Er der noget at fejre? Det tror jeg ikke Peter mener, hvis man skal dømme efter hans beskrivelse. Det er ikke så meget lærerne, der er skurken i historien. Vi hører ikke alverden om dem. Et enkelt sted gives der glimt af en time med »lærer Andersen«.

»Andersen træder ind og lukker døren efter sig. Han stiller sin mappe ved katederet, tager brillerne af og pudser dem i sit skjortærme. Så vender han sig mod os, som om han først nu opdager, at vi er her, og siger:

- God morgen. (»Mørket uden grænser«, s. 13).

Andersen er vel prototypen på en lærer. Han gør samvittighedsfuldt sit arbejde (»Andersen er gået hen til tavlen, som han er ved at fylde med rækker af uregelmæssige verber«.), og da hovedpersonen sidder og falder hen, idet han tænker på nogle bebrejdelser, moderen har rettet mod ham om morgenen, og en uforståelig drøm, han har haft, ser læreren det selvfølgelig som sin pligt at få ham op til overfladen igen:

»- Ja, det var dig, jeg spurgte. Hvad siger du? spørger Andersen og banker en kno ned i bordpladen.

- Hvad? mumler jeg og bliver rød i kinderne.

Fra flere af bordene rundt om mig lyder henrykte fnis. Andersen bliver stående og stirrer på mig gennem brilleglassene.

- Vil du ikke godt gentage spørgsmålet? siger jeg«. (s.14)

Jo, vi genkender vist noget af os selv i dette portræt. Læreren, der skal have sine faglige briller på, og som ikke ser, hvad der ligger her udenfor. Ikke ser, at en elev har problemer, idet han er klemt mellem nogle forældre, der ikke forstår, hvad det er, der sker med deres dreng, efter at han er kommet på gym-

nasiet (Han sidder altid dér på sit værelse med næsen begravet i bøger!). Og nogle kammerater, som han ikke helt føler sig på bølgelængde med («Nogle dage, når vi sidder i timen, eller når jeg lytter til de andre i frikvartererne, får jeg en mærkelig, foruroligende fornemmelse af ganske langsomt at være ved at forsvinde i deres tavshed og afstandtagen«).

Det var typisk i slutningen af 70'erne, at vi var bange for »at blande os«. »Vi er jo ikke uddannede som psykologer«, var en stående replik på lærerforsamlingsmøder. På det område tror jeg nok der er sket lidt med os. Vi gør faktisk meget, for at eleverne skal føle sig hjemme og have det godt indbyrdes. Se bare på vores formålsparagraf! Alligevel tror jeg stadig vi kan blive bedre til at opfange signaler fra elever, der falder uden for fællesskabet. Det kunne nogle besvarelser af et stilleemne, som jeg lavede til en klasse, bl.a. over ovenstående uddrag fra »Mørket uden grænser«, tyde på. En elev skrev således:

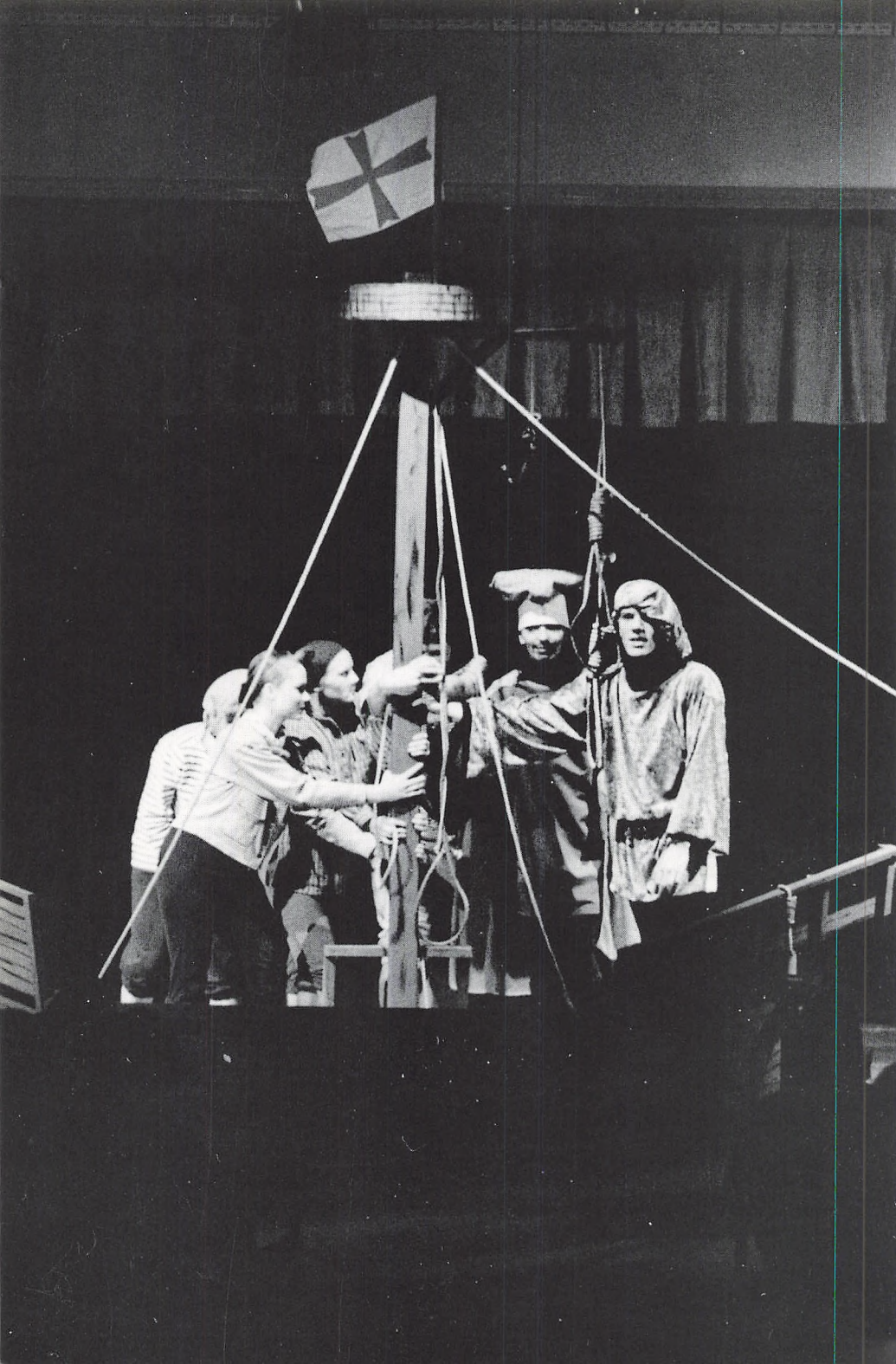
»Folkeskolen kan der ikke skrives meget godt om, men anderledes er det jo med gymnasiet - tror man. Leegaard fandt åbenbart ikke lykken i gymnasiet, selvom han i det mindste ikke fik et nervøst sammenbrud. Problemet må være, at eleverne er de samme. I folkeskolen, hvor betonundervisningen trives og solen kun skinner på inspektørens fødselsdag, banker de store de små og alle får herved lært en grundlæggende ting ved det vi kalder vores samfund. Gymnasieskolen er dog ikke så slem - alene p.g.a. længden - og her skal man kun tage imod de åndelige tæsk.(...) Spørgsmålet var førhen, om der var et liv efter folkeskolen. Svaret er ja - man bliver genfødt som sut«.

Der er brug for flere steder i systemet, hvor elever med problemer af den ene eller anden art kan gå hen og få en snak og lidt hjælp hos en lærer. Der er studievejlederne, men de kan ikke klare alt. På VHG har vi i år været to lærere, Anna Hagens og undertegnede, der i nogen grad har kunnet tage os af læse- og staveproblemer, sideløbende med at vi har fulgt et årskursus i Aalborg. Det har været meget berigende for os og har også givet os en del feed-back som vi kan bruge i den daglige undervisning. Efterhånden går der en vis sport i at finde ud af, hvorfor en ellers velbegavet elev ikke altid får det optimale ud af indlæringsprocessen. I forbindelse med kammeraternes karakteristik af Peter Leegaard i Vox 78 kom jeg til at tænke på, om han, ligesom så mange andre kendte forfattere (H.C. Andersen og Niels Bohr for blot at nævne et par stykker), har haft problemer med at orientere sig i tid og rum, f.eks. kende forskel på højre og venstre. I hvert fald ligner hans ombytninger (Asben Eskepuster i stedet for Esben Askepuster) det eksempel, som en af eksperterne på området, John Maul, tager frem i sin bog »Hvorfor æbletræerne ikke vil gro i en have bag et hegn - om forudsætninger for læseindlæring«. Det drejer sig om Dupond og Dupont, der som striberne viser, har visse vanskeligheder med det rytmisk motoriske og dermed også med at tale.(jvf. figur 13 og 14).

Ét er imidlertid sikkert: Skrive, det kan Peter Leegaard. Hvis man vil vide noget mere om, hvordan det var for en ung mand at vokse op i slutningen af 70'erne i en lille flække nord for Limfjorden og (med interesse for meditation), så er »Mørket uden grænser« hermed anbefalet.

Jørgen Jørgensen

COLUMBUS

I februar opførte Teaterkredsen Dario Fo's stykke Columbus. Det var en stort opsat forestilling med ca. 50 elever og lærere. Det følgende er en samtale mellem de to, som spillede Columbus: Bitten 3.z (1. akt) og Morten 2.a (2. akt) og Peter Bacher (instruktør).

Morten: Det var et utroligt godt stykke at spille efter min mening - også bedre end sidste år.

Bitten: Det synes jeg også, musikken var også bedre end sidste år.

Peter: *Er det generelt vigtigt, at vi laver noget med musik i?*

Bitten: Jeg tror, det fanger folks opmærksomhed mere.

Morten: Det får også flere til at deltage. Hvis man kun spiller skuespil, bliver det efter min mening lidt trivielt. Der skal noget til at rive det lidt op. Det giver nogle gode effekter.

Peter: *Hvordan er det at være to til at spille én rolle?*

Bitten: Jeg synes, at det fungerede fint.

Morten: Det sværeste var at lære hinandens måde at spille på at kende. Det kom sådan lidt efter lidt.

Peter: *Jeg har på fornemmelsen, at publikum selvfølgelig godt vidste, at det var to forskellige, som spillede så stor en rolle, men at de accepterede det. Skal man satse på stykker, hvor rollerne er mere lige fordelt, eller synes I, man skal acceptere stykker med store hovedroller, som så deles?*

Bitten: Det er nok lettere for publikum at finde rundt i et stykke, hvor der er et par store roller og så en hel masse mindre.

Morten: Det er bedre for skuespilleren at få en delt hovedrolle end at skulle spille små biroller.

VENNER PÅ TVÆRS AF KLASSERNE

Peter: *Hvad betyder det for en skoles liv, at der er teaterarbejde?*

Bitten: Det giver en bedre kontakt mellem klassetrinene. Man har en tendens til at koncentrere sig om sit eget trin.

Morten: Jeg var allerede med fra 1.g. Det var utroligt lækkert, at man bare kunne gå rundt og kende en hel masse mennesker. Det var faktisk noget, som mange misundte os, at vi kendte så mange fra de andre klasser.

Peter: *Det har taget lang tid at få stykket sat op, vi startede i september og opførte i februar. Er processen for lang? Og hvornår fornemmer man som skuespiller, at nu begynder der at ske noget?*

Morten: Det gør man først efter den første øve-weekend 3 uger før premieren.

Bitten: Men man kommer tættere på de mennesker, man skal spille sammen med, når det starter tidligere - man har et længere forløb til at lære hinanden at kende.

Morten: Alvoren løber lidt af det i starten. Og når tiden så går, kommer det pludselig grusomt tilbage, at nu skal det kunnes.

Peter: Et af kritikpunkterne fra vores side har været, at rollerne læres for sent. Man skulle måske køre hårdere og sige, at man skal kunne rollerne til efterårsferien. Og dem der ikke kan, de bliver fyret. Er det for hårdt, når det nu er fritidsarbejde?

Morten: Både ja og nej. Det ville være meget lækkert, hvis vi kunne vores roller på et tidligt tidspunkt. Vi kunne få det hele sat ordentligt på plads, så man får mere tid til at lære, hvordan den person, man spiller, skal virke. Det er svært at få de ting på plads to dage, før man skal spille, hvor man så måske skal lave sin person helt om.

VI KOMMER OM BAG DEN HISTORISKE OVERFLADE

Peter: Fornemmer I, at stykket Columbus har været vedkommende at arbejde med?

Bitten: Jeg synes, at der er nogle meget gode moraler i det engang imellem.

Morten: Det at Dario Fo latterliggør de historiske begivenheder gør det lidt nutidigt. Det viser, at alt ikke bare er så rent og flot og klart.

Bitten: Når der er lidt sjov i det, så gider folk også se det og følge med.

Peter: Det rummer selvfølgelig også en fare for, at der overspilles, hvad vi så et par gange.

Peter: Nu ventede vi rimeligt længe, før vi øvede samlet. Skulle vi have kombineret musik, dans og skuespil på et tidligere tidspunkt, end vi gjorde?

Morten: Hvis rollerne var hurtigere lært, sådan at vi kunne øve os tidligere uden manuskript, så ville det være meget bedre at køre det hele sammen. Det er utroligt svært at danne sig nogen forestilling om, at nu kommer der en sang, nu kommer der en dans. Og det er også, som om vi bliver delt op i hold: skuespillere, dansere, musikere, scenefolk. Det ville være rart at komme i kontakt med hinanden før helt til slut.

Bitten: Vi lærte for eksempel ikke danserne rigtig at kende. De var mest nede i kælderens, mens vi var heroppe.

Peter: Ville det være en fordel at tage nogle flere øve-weekender i stedet for torsdage for eksempel?

Begge: Det ville være en god idé.

Peter: Var I tilfredse med jeres kostumer og sceneopbygningen?

Morten: Det har været fint, at der har været flere kostumer og flere effekter end året før. Det var meget flot.

Bitten: Det gav nogle problemer engang imellem med alle de forskellige rekvisitter, som skulle ud og ind.

Peter: Hvordan var det at stå på scenen og skulle være Columbus? Følte I ham inden i jer?

Bitten: Da jeg stod på scenen under opførelserne, da gjorde jeg nok. Der sad 200 mennesker derude, og nu skulle de altså opleve Columbus gennem mig. Men sådan til daglig under prøverne, da gjorde jeg ikke. Dér siger jeg bare nogle replikker.

Peter: Kan man gøre noget for, at man i højere grad lever sig med i rollen? Skal man gøre mere ud af den enkelte person?

Begge: ja.

DET GIVER SELVTILLID

Peter: *Hvordan fornemmer I opbakningen hos de andre elever og lærere på skolen til, at man laver sådan noget her, som jo tager ret megen tid?*

Bitten: Lige ind til opførelsen er det vigtigt, at man har nogle velvillige lærere, for det kan meget nemt komme til at gå ud over lektierne, når man skal være hernede til kl. 18.

Peter: *Fremtiden? Skal vi satse på musicals i fremtiden?*

Morten: Ja, det vil jeg mene. Hvis det er god kvalitet, så er oplevelsen større med både musik, dans og skuespil. Og jeg synes, at kvaliteten har været nogenlunde indtil nu. Jeg synes, det ville være en god idé med nogle mere kendte stykker, men det er jo også et pengeproblem. Disse musicals er dyre i afgifter og den slags.

Peter: *Hvordan er jeres oplevelse af det uddrag, som vi lavede til skolefesten?*

Bitten: Jeg har hørt mange positive reaktioner på det, bl.a. på grund af det, der skete til sidst, hvor vi sprang lidt ud af rollerne.

Peter: *Hvad har I haft ud af det her?*

Morten: Det har betydet, at jeg tør stille mig op på en scene. Jeg har fået utrolig mange venner på tværs af klasserne. Det har givet mig en selvtillid, som ellers ikke ville være kommet.

Bitten: Det har givet mig enorm meget selvtillid at have været med de to år.

Søren Schmidt

FORÅRSKONCERT

27. april 1993

GITTES MONOLOG OM MUSIK

*Ih, altså, musik,
det ve' jeg altså sig' dig, Susanne,
mig og så Preben, musik det ka' vi altså ikk' undvær',
det siger Preben oss':
Meget ka' de ta' fra os, siger han, men os' musik,
det ve' vi altså - ellers er vi hel' lost,
jammen, sårn er'et bar', Susanne.*

Per Højholt

Det hele kørte, som det skulle

OG SÅRN ER'ET BAR' OSS' PÅ VHG

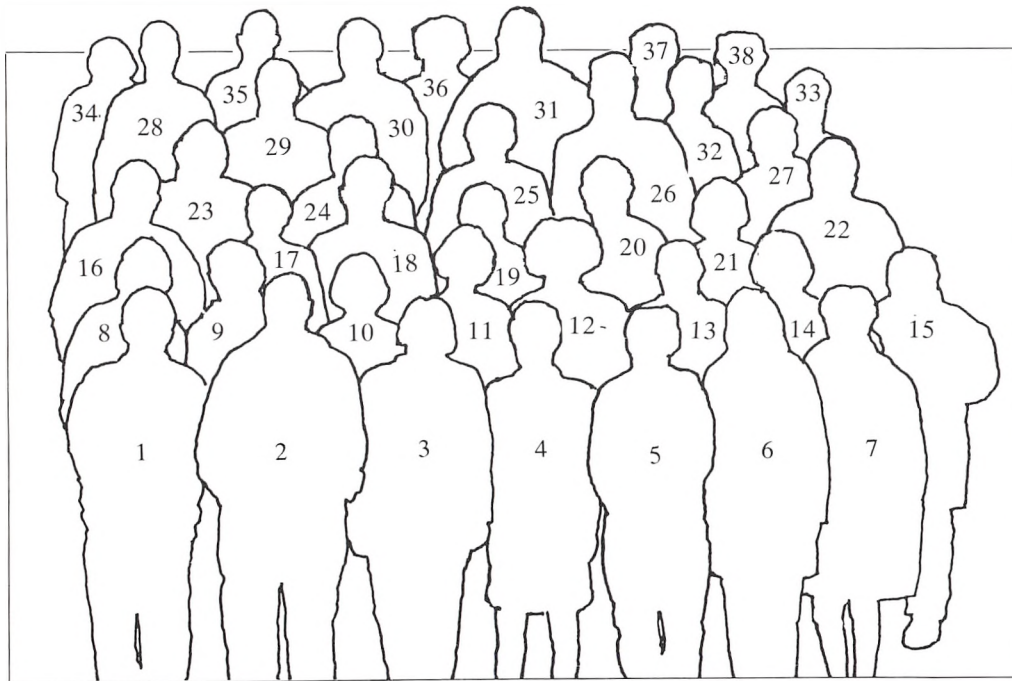
Traditionen tro var der fuldt hus. Familier, venner og skolekammerater stillede for at høre, hvorledes det nu gik med musikken på VHG. Og ingen blev skuffede. Det hele kørte, som det skulle. Man kunne fornemme, at der lå mange timers grundigt arbejde bag de forskellige opførelser, men først og fremmest mærkede man glæden og begejstringen ved at synge og spille sammen. Og så var der en dejlig variation i programmet: fra solopræstationer over duet, trio, septet til kor med alle mulige instrumenter. Ligeledes var der noget for enhver smag på programmet, idet det ældste nummer var fra det syttende århundrede, medens det nyeste kun var nogle få år gammelt.

PROGRAM:

Fællessang:	<i>Den danske sang.</i>
1a:	<i>California Dreamin'.</i>
1b:	<i>Good Morning Starshine - fra Hair.</i>
1b:	<i>Nevertheless - Mills Brothers.</i>
1x:	<i>Run For Home.</i>
1x:	<i>I Know Him So Well - fra Chess.</i>
1y:	<i>Come Together - Lennon/McCartney.</i>
1z:	<i>Laila - Eric Clapton.</i>
Klaver:	<i>Præludium - Bach. - Hanne, 1a.</i>
Sopran:	<i>Der Wanderer - Schubert. - Vittoria, 2a, Anette, 1b.</i>
Lille kor:	<i>To Be Or Not To Be - L. Mathisen.</i>
Sopran:	<i>Amazing Grace - Tina, 3a.</i>
Kor, 2MU:	<i>For The Longest Time - B. Joel.</i>
Sopran:	<i>Another Suitcase - fra Evita. - Litta, 2a.</i>
PAUSE	
Septet:	<i>Kyrie og Agnus Dei - G. Fauré + Poor Man Lazarus.</i>
Solo:	<i>Out Here On My Own - fra Fame. - Heidi, 3a.</i>
Kor, 23MU, 2MU:	<i>When My Sugar Walks Down The Street.</i>
Sopran:	<i>I Am Stretched On Your Grace - Helle, 2x.</i>
Kor, 3MU:	<i>Chain Of Fools - Don Covay.</i>
Kor, 23MU:	<i>Destination Anywhere - Simpson.</i>
Solo:	<i>If I Can Dream - W. Brown. - Torben, 2z.</i>
Fællessang:	<i>Det er i dag et solskinsvejr - Schierbeck.</i>

Ole Thielemann

1. Henning Sørensen (HS), (ty/ital)
2. Ole Thielemann (OT), (mu)
3. Kirsten Holmgaard Jakobsen (KH), rektor
(mat/dat)
4. Karen Holm Christensen (HC), (ty/da)
5. Kirsten Sørensen (KS), (bk)
6. Kirsten Brevig Blomquist (Br), (fr/hi)
7. Anna-Maria Hagens (AH), (hi/ty)

8. Annegrethe Andersen (AA), (TAP)
9. Inger Poulsen (IP), (geo/bio/bibl)
10. Lene Jeppesen (LJ), (hist/idr)
11. Lone Hindsgaul (LH), (da/rel/studvejl)
12. Jonna Fransgaard (JF), (eng/bk)
13. Joan Rask (JR), (eng/mu)
14. Anne Marie Jespergaard (fr/boginsp)
15. Henning Jørgensen (Jø), (eng, idr)

16. Palle Rønde Møller (RM), (da/bk/ol)
17. Kirsten Jørgensen (KJ), (TAP)
18. Carsten Svejstrup Sørensen (CS),
(fys/mat/nat)
19. Kirsten Freil (KF), (idr/studvejl)
20. Jørgen Jørgensen (da/fr)
21. Birgit Lassen (BL), (da/russ)
22. Leif Wilbert Backén (WB), (ke/mat)
23. Ole Buch (Bu), (mat/ke)
24. Jacques Piloz (Pi), (fr/AV-insp)
25. Bjarne K. Nielsen (BN), (bio/idr)
26. Ole Riis Olsen (OR), (ty/idr)
27. Ejlf Holle Jørgensen (HJ), (bio/idr)
28. Peter Bacher (Ba), (da/samf)
29. Carsten Poulsen (CP), (ke/fys/skema)
30. Hans Peder Nielsen (PN), (rel/eng)
31. Jens Friis-Topholm (FT), (mat/fys)
32. Eva Auken (Au), (hi/idr)
33. Niels Kr. Houmøller (Ho),
(ma/fys/adm. insp)
34. Leo Andersen (LA), (hist/samf)
35. Preben Steen Sørensen (PS), (lat/hi/ol)
36. Hugo Støttrup Jensen (SJ), (mat/fys)
37. Knud Thomsen (KT), (da/eng)
38. Jens Grønager (Gr), (fys/mat/dat)

Fraværende:

- Søren Collstrup (SC), (mat/fys/studvejl)
 Georg Harmsen (GH), (geo)
 Chr. Rode (Ro), (samf/hi/erhvøk)
 Søren Schmidt (Sm), (mu/da)
 Gert Wahlgreen (GW), (ke)
 Inger Walbom (IW), (ty/da/rel)

DET TEKNISKE PERSONALE

Bageste rk. fra v.: Brian Danielsen (pedelmedhj.), Jenny Andersen, Lillian Villadsen, Birthe Rasmussen, Anite Reimer (pedelmedhj.), Peter Stenild (pedel).

Forreste rk. fra v.: Conni Beirholm, Birgit Sanderson, Sonia Nielsen, Rita Christiansen, Inge Christensen, Lene M. J. Christensen.

»VHG's VENNER«

»VHG's Venner« er stiftet den 26. april 1961, og er således næsten lige så gammel som gymnasiet selv.

Ifølge foreningens formålsparagraf er vor opgave gennem medlemmernes kontingent, samt bidrag fra private personer, institutioner og virksomheder i Himmerland at skabe mulighed for at støtte skolen på områder, hvor dens egne midler er utilstrækkelige.

Det gælder gymnasiets kulturelle bestræbelser, men også - og ganske særligt - støtte til elever, f.eks. til deltagelse i skolerejser, ekskursioner o.l.

Vedrørende udsmykning har vi flere gange trådt hjælpende til - senest da gymnasiet oprettede en kunstfond i forbindelse med gymnasiets 25 års jubilæum i 1985. Men det mest synlige udtryk for foreningens indsats på dette område er Per Kirkebys udsmykningsarbejde, indviet den 8. maj 1981.

Vi ser det som vor hovedopgave at støtte VHG, hvor værdifulde pædagogiske arrangementer afholdt af gymnasiet, uden vor hjælp, ville blive så kostbare, at en gennemførelse ville blive umulig - eller tilfælde, hvor vi gennem hjælp til enkelte elever kan sikre disse deltagelse i forskellige aktiviteter på nogenlunde lige fod med kammeraterne.

»VHG's Venner« giver økonomisk støtte til de hytteture, som gymnasiet arrangerer for de nye 1.g'ere straks efter skoleårets start.

Vi yder tilskud til VHG's udvekslingsarrangementer med venskabsgymnasierne i Köln, Sarcelles, Krakow og Athen. Herved håber vi at medvirke til, at arrangementerne bliver økonomisk overkommelige.

Endelig giver vi bidrag til rektors eventualitetskasse, der anvendes i tilfælde, hvor enkelte elever har særligt behov for hjælp.

Et stort medlemstal er en nødvendig forudsætning for at kunne leve op til formålsparagraffen. Det er derfor vort håb, at nye forældre vil melde sig under fanerne.

Egon Jensen

HEBE - livsnerven på VHG

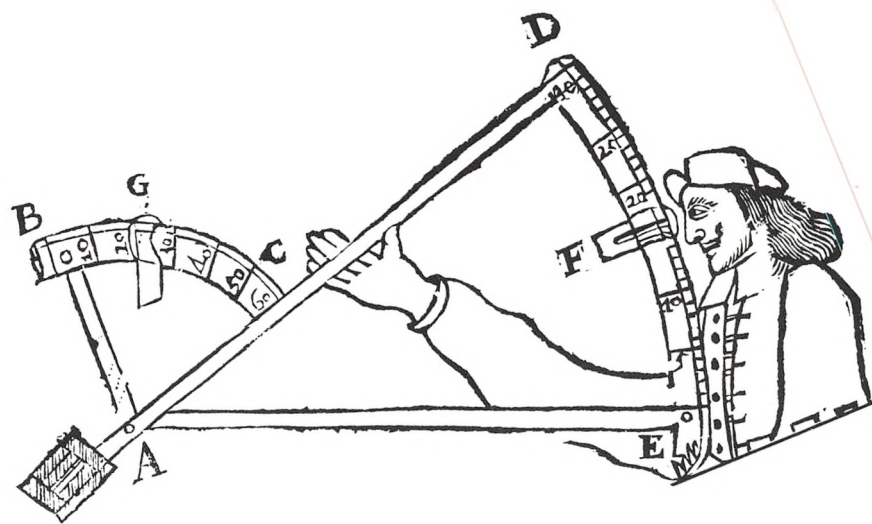
Den »beskedne« betegnelse hæftede vi på os selv i begyndelsen af skoleåret. Men helt forkert er beskrivelsen nu ikke. - Hebe er nemlig VHG's elevforening! Ikke en almindelig elevforening, næ-nej, men derimod en forening, der har til formål at »fremme samfølelsen mellem alle, der har tilknytning til VHG«. At formålet lyder en anelse højtideligt, skal man nu ikke lade sig afskrække af, for den bedste måde at styrke fællesskabsfølelsen på er jo som bekendt ved at folk har nogle skægge, spændende, medrivende og udfordrende oplevelser sammen. - Det skal Hebe så forsøge at give de stakkels, skoletrætte elever. Dette varetages af Hebes bestyrelse, som består af 14 hårdtarbejdende, kvikke og muntre elever. Der arrangeres de berygtede Hebefester, koncerture, biografture, teaterure osv.

Medlemskontingent ser vi os desværre nødsaget til at opkræve fra medlemmerne, der til gengæld får udleveret et personligt Hebekort - adgangsbilletten til en række fordele. Selv om man ikke er medlem af bestyrelsen, kan man fint komme med ideer og forslag, som vi vil forsøge at realisere.

Det sker ved at henvende sig til en eller flere fra bestyrelsen, der i år består af:

Formand:	<i>Sofie Mathiesen, 2.z</i>
Kasserer:	<i>Kristian Kortegaard, 1.x</i>
Sekretær:	<i>Morten Rasmussen, 2.a</i>
Musikkvinde:	<i>Karoline Jensen, 2.a</i>
Teaterkvinde:	<i>Mette Kolborg, 2.a</i>
Filmmand:	<i>Steffen Pedersen, 2.x</i>
Kulturkvinde:	<i>Katrine Thomsen, 2.b</i>
Ølkvinde:	<i>Charlotte Jonasson, 2.a</i>
Materialekvinde:	<i>Dorte Andersen, 1.z</i>
PR-kvinde:	<i>Helle Secher, 2.x</i>
Revisor:	<i>Trine Duelund, 2.b</i>
Suppleanter:	<i>Mette-Marie Rannes, 2.a</i> <i>Jakob Østergård, 2.z</i>

Sofie Mathiesen

Danmarks Pædagogiske Bibliotek

450005439820